

kk 53. külpolitikai híreink jegyzéke 1976. augusztus 16-án 16.00 óráig

pg

1976. augusztus 16./mti/

32. angliai aszály
33. india
34. köztársasági párt - konvenció
35. franciaország-brazília
36. szerk. figy.
37. nszk-ndk-tranzit bizottság
38. spanyolországi helyzetkép - taszsz
39. el nem kötelezettek
40. bt-seychelles köztársaság
41. szer - cáfolat
42. brezsnyev - cedenbal
43. camacho moszkvában
44. köztársasági párt - konvenció - 2.
45. görög-török konfliktus - nemzetközi bíróság
46. filmfesztivál
47. 430 ülőgép
48. libanon - esti összefoglaló
49. ensz-közgyűlés - korea
50. rövid hírek

bonn: flotta-gyakorlat
dubrovnik: trudeau
schwanewede/nszk/: robbanás

51. földrengés
52. égei-tengeri vita: török panasz
53. hírjegyzék

/mti/

-.-
- vé g e -

-42-

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője: Lehel Miklós
szerkesztettek: Köves Tibor, Sebestyén Tibor, Németh Gyula, Márkus Gyula, Barabás Sándor

Nm 22:00

MTI

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb. 1. budapest ünnepi programja augusztus 20-ra

i/don/be/rj pr hgy

1976. augusztus 17. k e d d

gazdag eseménysorozatot ígér budapest lakosságának augusztus 20-a fővárosi programja. az ünnep előestéjén a fellobogozó-zott fővárosban diszkivilágítással teszik még szebbé, látványosabbá a parlament épületét, a gellérthegyi felszabadulási emlékművet, továbbá a halászbástyát, a lánc-hidat és a fontosabb középületeket.

az alkotmány napján több városrészben zenés ébresztő köszönti majd a lakosságot. sokhelyütt már a kora reggeli órákban megkezdődnek az ünnepi rendezvények, akulturális és sportműsorok; a szabadtéri színpadoknál, az ifjúsági parkokban és a népkertekben térzenével is hangulatosabbá teszik az ünnepet.

sokéves fővárosi hagyomány, hogy a legkiemelkedőbb események helyszíne augusztus 20-án az országház környéke. most is itt, a kossuth lajos téren felvont állami zászlónál avatják a magyar néphadsereg új tisztjeit, s a parlament előtti duna-szakaszon tartják az ugyancsak hagyományos honvédelmi nap fő eseményét, a vízi- és légitársaságok fő eseményét, a vízi- és légitársaságok fő eseményét, a vízi- és légitársaságok fő eseményét.

/folyt.köv./

-1 -

bb. 1. /budapest ünnepi... 1. folyt./rj

a tisztavatás - amely a televízió jóvoltából az egész ország színe előtt történik - pontosan 10 órakor kezdődik: a honvédelmi miniszter megérkezése után felcsendül a himnusz, majd ismertetik az ünnepi diszparancsot, a néphadsereg ifjú tisztjei fogadalmat tesznek nemes hivatásuk teljesítésére, elhangzik az ünnepi beszéd és a tisztté avatott fiatalok diszmenete zárja az eseményt. a meghívottak - a fiatal katonák előljárói, oktatói, a szülők - sokaságában ott lesznek az országos ifjú gárda szemle többnapos eseménysorozatán legeredményesebben szerepelt fiatalok is, akik az ország legkülönbözőbb részeiből érkeznek a fővárosba.

a felavatandók a magyar néphadsereg főiskoláin - a kossuth lajos katonai főiskolán, a zalka máté katonai műszaki főiskolán, a kilián györgy repülő műszaki főiskolán, valamint a kari-kás frígyes katonai kollégiumban - végezték el 1972-ben kezdetű tanulmányaikat. a fiatalok a négy esztendő alatt nemcsak katonai ismereteket sajátítottak el, hanem különböző szakképesítést is szereztek.

a vízi- és a légi parádé közvetlenül a tisztavatás után kezdődik, 11 órakor. minden bizonnyal most is több százezer nézője lesz a bemutatóknak a helyszínen és több millió az egyenes adásban közvetítő televízió képernyőin előtt. a bemutatón a néphadsereg kijelölt alakulatai, mhsz-sportolók, ifjú munkások, kisz-fiatalok adnak számot felkészültségükről, ügyességükről. a dunán zászlóval feldíszített szárnyas-hajók, motorcsónakok felvonulása nyitja a látnivalók sorát, majd uszókomponon hatalmas élőképek tűnnek fel: köszöntik alkotmányunk törvénybeiktatásának 27. évfordulóját, demonstrálják v. ötéves tervünket, jelképezik a varsói szerződést, emlékeztetnek a tavasszal megtartott ix. kisz-kongresszusra, köszöntik az uttoró szövetség 30. évfordulóját s szimbolizálják az mhsz tevékenységét. a nyitóképek felett a levegőben zászlós helikopterek húznak el, nyomukban motoros és vitorlázó repülőgépekkel. a légi bemutató igen érdekesnek ígérkezik. a légtérben műrepülő bemutató, ejtőernyős manőverezés, vitorlázó gépekkel végrehajtott bravurok színesítik a programot.

/folyt.köv./

bb. 1. / budapest ünnepi... 2. folyt./rj

sokszinű a kerületek kulturális programja. a tabáni szabadtéri színpadon a badacsonyi táncegyüttes ad műsort. a postás szimfonikus zenekar ünnepi hangversenyét a halászbástyán tartják. a hűvösvölgyi szabadtéri színpadon a zala-szántói pávakör vendégszerepel, a kicsinyeket az állami bábszínház szórakoztatja. aszfaltrajzverseny lesz a iii. kerületi zápor utcában. az v. kerületi tanács kulturtermében operettműsor várja a nyugdíjasokat. a nemzeti múzeum kertjében a vám-és pénzügyőrség fuvószzenekara ad hangversenyt. ugyancsak itt vitéz lászló kalandjaival ismerkedhetnek meg a bábműsort kedvelő gyerekek. a budai partszínpadon a dunai vasmű néptánc-együttesének és zenekarának műsorát tekinthetik meg az érdeklődők. a xiii. kerületi józsef attila művelődési központban magyarnóta est lesz. ünnepi műsort ad a zuglói i. istván gimnázium udvarán a tanintézet zenekara, finn vendégművészek közreműködésével. a xv. kerületi czabán samu téren népzenei műsor lesz. csepelen, a rideg sándor ifjusági és uttoróházban kemény henrik jelentkezik bábműsorával. a xxii. kerületi budafok téren gusz-táv-filmeket vetítenek.

a tűzijáték 21 órakor kezdődik. a citadellán, a gellérthegy keleti oldalán, a gellért rakpart mellett helyezték el a sokszinű petárdák, tűzbombák, röppentyűk kilövő állásait. több mint 1200 különböző méretű, színű „bombát”, lőnek a levegőbe. a „tűzesés”, produkciójához 920 kilogramm bengálpórt használnak fel. félórán tart a látványosság, aminek szakmai előkészítéséről és lebonyolításáról hivatásos katonák, tűztechnikusok gondoskodnak.

budapest ünnepi programját utcabálok zárják. /mti/

bb. 2. külföldi színházak vendégjátéka az új évadban

i/gy/be/rj pr hgy

1976. augusztus 17.

a színházak új tervekkel, elképzelésekkel készülnek a közelgő évadnyitásra. a művészeti élmények sorából ezuttal sem hiányoznak majd a hazánkba érkező külföldi társulatok vendégjátékai. amint a kulturális minisztérium színházi főosztályán elmondták, a közeli hetekben a fővárosba érkezik több neves külföldi művészeti együttes.

/folyt.köv./

bb. 2. / külföldi... 1. folyt./rj

a szeptemberben kezdődő budapesti művészeti hetek „védjegyével”, rendezik meg a csehszlovák-magyar barátságai és kulturális hét gazdag eseménysorozatát. ebből az alkalomból október 4-én, 5-én és 6-án budapesten az operaházban fel lép a prágai nemzeti színház operatársulata. a hazai közönség smetana „eladott menyasszony”, janacek „katja kabanova”, és dvorák „ruszalka”, című művét láthatja előadásukban. a pozsonyi nemzeti színház művészei is három művet választottak ki repertoárjukból magyarországi vendégszereplésükre. október 11-én a józsef attila színházban zahradnik szlovák drámaíró napjaink társadalmi kérdéseivel foglalkozó „páva sonatina”, című művét mutatják be. másnap a fővárosi operettszínházban viszik színre shakespeare lear királyát. ezen kívül bemutatkoznak kecskeméten és békéscsabán is solovic „meridian expressz”, című művével.

első magyarországi vendégszereplésére készül a karl-marx stadt-i színház, amely a déryné színház idei ndk-beli vendégjátékát viszonzozza. a hazai közönség a fővárosban, kaposváron, sopronban és a tolna megyei somberekben találkozhat a művészekkel, akik szeptember 20 és 30 között mutatják be peter hack „bucsu”, és o, casey „a mi piros szívünk”, című darabját. ugyancsak az első őszi hónapban érkezik magyarországi vendégszereplésre jugoszláviából a zombori színház együttese.

szeptemberben moszkvában budapesti napokat rendeznek, s az ünnepi eseménysorozat színházi életünket a thália művészei képviselik. előzetes elképzelések szerint a társulat a moszovjet színház színpadán lép a szovjet közönség elé lászló-bencsik sándor „történelem alulnézetben”, című drámájával és solohov „emberi sors”, című művével.

az évad második felére, 1977-re tervezi magyarországi vendégszereplését a belgrádi „atelie 212”, színház társulata, amely másodszor találkozik a magyar közönséggel. jövőre várják magyarországra a moszkvai művész színház társulatát is. a nemzeti színház terveiben szovjetunióbéli vendégszereplés, a vigszínház februári programjában pedig csehszlovákiai turné szerepel. a madách színház művészei a jövő év első felében utaznak romániai bemutatkozó körutra. /mti/

--

bb. 3. Lefátyolozott napraforgók

vid/kz/rj hgy

1976. augusztus 17.

a szegedi gabonatermesztési kutató intézet kiszombori nemesítő telepén több hektáron foglalkoznak napraforgónemesítéssel. a kutatók a világ sok részéről a legjobb napraforgó törzseket, keresztezési származékokat, hibrideket gyűjtötték össze. a kiszombori tenyészkertben állítják elő a hazai termesztés részére a superelit vetőmagot. az olajnövény termését a verebek, a galambok, a seregélyek megdézsmálnák. ezért fátyolszerű, műanyag-szálas lepellet borították be a tányérjait. így tartják távol a hivatlan vendégeket. az olyan régi módszerek, mint például a madárijesztők felállítása, vagy különböző eszközökkel zajok keltése, ma már nem eredményesek. még a karbid-ágyak sem hatásosak, mert a madarak - különösen a ravas verebek - megszokják az időnkint leadott lövések zaját és mit sem törődve azzal, meglepik a növényt. régebben hidrogénnal töltött ballonokat engedtek a parcellák fölé, de ez a módszer is csak a terület egy részéről űzte el a madarakat. a műanyag hálóval való borítás viszont teljes védelmet biztosít a madarak kártételei ellen. /mti/

--

bb. 4. dinnyét nevel a tök - megérett a magnélküli görögdinnye kecskeméten

vid/kz/rj hgy

1976. augusztus 17.

új fajta görögdinnye hibridek vizsgáznak kecskeméten, a zöldségtermesztési kutató intézet tenyészkertjében. az idei keresztezések célja elsősorban a növény zárt rendszerű termesztéséhez a megfelelő hibridek előállítása. a termesztési technológia kidolgozásával párhuzamosan keresik azokat az új fajtákat, amelyek ellenállnak a betegségnek, s színváltozással jelzik érésüket.

/folyt.köv./

bb. 4. / dinnyét nevel a tök... 1. folyt./rj

ez utóbbi tulajdonságot sikerült örökíteni az idén, az egyik hibrid zöld héja sárgára váltott beéréskor. a dinnyeformák is változnak, a gömbölyű helyett oválisak, henger alakúak, husuk többnyire téglavörös, illetve sárga. az új fajták előállításakor egyik legfontosabb szempont a betegséggel szembeni ellenálló képesség. a görögdinnye ugyanis rendkívül érzékeny a fuzárium-fertőzésre, s ez gyakran a termés nyolcvan százalékát elpusztítja. a rezisztens tulajdonság örökítésére a szivós, ellenálló takarmánytököket használják fel a kutatók. így például a magnésküli görögdinnye szaporítóanyagát is tökgyökérzet neveli. négy sziklevelebe beoltották a görögdinnye hajtását, ami erőteljesen egészségesen fejlődött az idegen gyökérzetten. erről nyernek majd szaporítómagot a jövő évi, magnésküli görögdinnyetermesztéshez, aminek megkezdődött a minősítése, költsége. /mti/

--

bb. 5. könyv kiss györgy szobrász életéről és munkásságáról
vid/kz/rj hgy 1976. augusztus 17.

a mecsek hegyei között fekvő mázaszászvár évfordulóra készül: jövőre lesz 125. éve annak hogy a baranyai faluban megszületett kiss györgy szobrász. emlékéért szobor s utca hirdeti szülőhelyén, s most könyv jelent meg életéről és munkásságáról pécsen. szerzője bucsky mihály nyugalmazott népművelő, aki évekig tanított szászváron és édesapja még jól ismerte kiss györgyöt. a monográfiát - nemes gesztusként - mázaszászvár nagyközségi tanácsa adta ki a baranya megyei tanáccsal közösen.

bucsky mihály a művész életének számos - eddig ismeretlen részletét tárta fel és örökítette meg. kapcsolatba lépett a szobrász lezármozottáival, az nsk-ban élő leányával és a budapesti lakó unokáival, s így módon érdekes adalékokhoz, fontos dokumentumokhoz jutott. a szászvári szegényparaszt-család fia 16 éves korában - bérnyúláskor - a maga faragta feszülettel díszítette házukat és a remek szobor hívta fel a figyelmet a püspök kíséretében levő kanonoknak, aki azután pártfogásába vette a tehetséges gyermeket. grázban, majd münchenben képezte magát és romában járt tanulmányuton.

/folyt.köv./

-6 -

bb. 5. /könyv kiss györgy... 1. folyt./rj

budapesten élt, s 1875 és 1919 között csaknem másfél-száz szobrot faragott. kimagaslóan legszebb műve a pécsi székesegyház előtt álló szepessy szobor.

1919 tavaszán hunyt el zuglói műtermes házában. egyik utolsó alkotásával - a forradalom című szobrával - az 1918-as őszirózsás forradalmat köszöntötte. temetését a város rendezte, s a családtagokon kívül ott voltak a kormány és a főváros képviselői is. sírjára kun béla helyezett koszorút. /mti/

--

bb. 6. a megrajzolt hexaméter , 70 perces vígposz - készül a ludas matyi

i/ró/rj -cz

1976. augusztus 17.

harmadszor veri ludas matyi vissza - e jelenetnél tartanak a rajzoló fazekas mihály vígposza, a ludas matyi ábrázolásában. a pannónia rajzfilmstúdióban készül, egész estét betöltő rajzfilmről dargay attila, az alkotás rendezője tájékoztatta az mti munkatársát.

- a forgatókönyvet nepp józseffel, és romhányi józseffel közösen írtuk azzal a céllal, hogy fazekas mihály klasszikus vígposzából pergő, humoros történet kerekedjék. a film kezdetétől - amely egy kegyetlen vadászat közben ábrázolja döbrögít - és végétől eltekintve az eredeti mű mesefonalát követi. úgy mondhatnám, hogy filmünk a rajzfilm nyelvére fordítja a hexametert, ennek minden következményével együtt: megőrzi fazekas szellemét, az eredeti történet dramaturgiai szerkezetét, fő szereplőit és konfliktusát, egyszóval realista képét nyújtja annak a kornak, amelyben a történet megesett. realiztikusak a figurák is, akiket ismert színészek keltenek életre. döbrögít például csákányi lászló személyesíti meg, ispánjának agárdi gábor kölcsönöz hangot, s telitalálatnak érzem kern andrás ludas matyját, farkas antal főhajduját, s valamennyi többi színészt.

/folyt.köv./

o

-7 -

bb. 6. / a megrajzolt... 1. folyt./rj

- azt hiszem, hogy a zene kiválasztása különösen a rajz-filmeknél fontos. hosszas gondolkodás után úgy tűnt, hogy Liszt Ferenc magyar rapszódái segíthetik legjobban az alkotói célok valóra váltását. ahogy maga a történet is ismert, úgy Liszt muzsikája is, s a közönség a kislemez központi művészegyüttese zenekarának tolmácsolásában hallhatja majd az ismerős dallamokat. a grafika és a zene együtt próbálja érzékletesen felidézni, hűen ábrázolni a ludas matyi világot. a 70 perces film java már készen van, a nyolc rajzos stáb - a mozdulattervezők, a kulcsrajzolók és fázisrajzolók - még javában dolgoznak, s hogy miért az rögtön világossá válik, ha elmondom, hogy egyetlen másodperc alatt 24 kockát lát a néző. a rajzfilmkészítés munkáját, sokrétűségét talán még egy szám teszi szemléletessé: összesen több mint százezer kockát kell megrajzolni, s a képek hozzávetőlegesen ezer szinből állnak.

- úgy tűnik, hogy a János vitéz után a gyerekek - de nemcsak ők - a ludas matyit is kedvelni fogják, kukorica jancsi, a francia király és annyi más közelálló figura után a ludas matyiban is felfedezik a kedves bájt, a nevelő szándéku könnyed humort. a filmet a tervek szerint husvétkor tüzik műsorukra a mozik.
/mti/

--

bb. 7. ritka madarak sokasága - gyarapszik a Fertő-tó madárvilága

vid/kz/rj hgy

1976. augusztus 17.

a Balaton és a Bódeni-tó után a Fertő-tó közép-európa harmadik legnagyobb tava. madárvilága azonban nemcsak közép-európában, hanem az egész kontinensen a leggazdagabbak közé tartozik. a kanalas és a kékcsőrű réce még a Fertő-tavi madárrezervátumban is a ritkaságok közé tartozik. az idei nyáron jól sikerült költésük és szép számban szaporodtak. ugyanígy a kanalgémek és a nagy kócsagok is. népes csoportokban tanyáznak a tavon a vadkacsák, a sárszalonnák, a széki csérek és más madarak. a ragadozó madarak közül itt még megtalálhatók a békázó sasok és a réti héják.

a Fertő-tó nádasai kedvelt költőhelyei a vándormadaraknak, amelyek közül számos fajta a ritkaságok közé tartozik. /mti/

--

-8 -

bb. 8. béke és barátság - szeptember 8-12. között rendezik meg Győrött a szocialista országok amatőrfilm-fesztiválját

vid/kz/rj hgy

1976. augusztus 17.

szeptember 8. és 12. között rendezik meg Győrött a szocialista országok amatőrfilm-fesztiválját. a szocialista országok amatőrfilmeseinek idei seregszemléje sorrendben az ötödik. a tavalyi találkozót Moszkvában tartották nagy sikerrel. az idén pedig Magyarország kapta meg a rendezés jogát. a választás azért esett Győrre, mivel a házigazda, a Győri amatőrfilm stúdió, az ország egyik legeredményesebben tevékenykedő együttese.

a kulturális minisztérium az európai szocialista országokon kívül meghívta a seregszemlére Kubát és az Ázsiai szocialista országokat is. a résztvevő országok 90 perces kollekciót mutatnak be a versenyen. Magyarország 13 filmet vetít, közülük egy filmmel indul a Győri stúdió. az idei fesztivál jelmondata: „béke és barátság”. a fesztivál mottója meghatározza a bemutatásra kerülő filmek eszmei mondanivalóját: az amatőrfilmesek képet adnak a szocialista életforma alakulásáról, a szocialista országokban élő emberek életéről. /mti/

--

bb. 9. hetven épülettel gazdagodik a Sóstói falumúzeum

vid/kz/rj hgy

1976. augusztus 17.

a következő négy esztendőben újabb hat hektár területtel bővül a Sóstói múzeumfalva, ma már ritkaságszámba menő műemléképülettel gazdagodik a Sóstói múzeumfalva, az ország legfiatalabb ilyen jellegű intézménye. a már meglévő 20 épület mellett a múzeumfalva építőbrigádja a napokban fejezi be az 1871-ben készült S. Paszabról beszállított földház helyreállítását. a paaszti építkezésmód jellegzetességeit magán viselő épület érdekessége, hogy padlószintje a földfelszín alatt van, a ház szerkezete bogárhátú, szobája pedig kunyhószerű, összeszűkülő mennyezetű. a paszabi földház szomszédságában elkészült a kéki istálló felállítását, amely hű képet ad a múlt század nyírségi faluközösségének állattartásáról.

/folyt.köv./

-9 -

o

bb. 9. / hetven épülettel.. 1. folyt./rj

a muzeumfaluban rövidesen megkezdik a falucentrum kialakítását. itt a tervek szerint végleges elhelyezést nyernek a ma már ki-
halóban lévő mesterségek műhelyei. felépítik és eredeti szerszá-
mokkal, használati eszközökkel szerelik fel többek között a mé-
zeskalácsosok, szijgyártók és kötélverők egykori műhelyeit és a
faluközpontban kap helyet még a vidék szatmári, beregi és mezőse-
gi tájegységeinek egy-egy jellegzetes portája is. /mti/

-.-

bb. 10. évi 5 milliárd forintos beszerzés - hitellel

is/sb/be/rj ie -cz

1976. augusztus 17.

a legújabb belkereskedelmi évkönyv statisztikai gyűjteményei-
ből is kitűnik, hogy a lakosság vásárlásainak összetétele je-
lentősen változott az utóbbi évtizedekben. a kiskereskedelem
összes forgalmában 1952 és 1975 között több mint kétszereződött,
17,6-ról 38,2 százalékra növekedett a vegyesiparcikkek aránya.
ugyanabban az időszakban 25,7-ről 15,9 százalékra csökkent a ruházati
cikkek aránya, s ugyancsak 10 százalékkal csökkent a boltokban vá-
sárolt élelmiszereké és élvezeti cikkeké.

vegyesiparcikkekből tavaly több mint négyszer annyit vásároltunk,
mint 1960-ban, s ugyanebben az időszakban a tartós fogyasztási
cikkekből ötszörösére növekedtek beszerzéseink. a forgalom
dinamikus növekedéséhez jelentősen hozzájárult, hogy mind széle-
sebb körre terjedt ki az otp hitellel lebonyolítható vásár-
lás. másfél évtizeddel ezelőtt 443 millió forint értékű tartós
fogyasztási cikket szerzett be a lakosság hitellel segítségé-
vel, s 5 millió forint értékű vegyesiparcikket vásárolt ilyen
kedvezményes feltételekkel. az utóbbi két évben már az 5 milliárd
forintot is meghaladta a készpénz előleggel és kölcsöntörlesztés-
sel lebonyolítható vásárlás értéke, tehát megtízszereződött e kedvez-
ményes akciók volumene. a hitelre vásárolt termékeknek több mint
fele butor, amelynek értéke tavaly meghaladta a 2.6 milliárd fo-
rintot. a kiskereskedelmi forgalomban eladott összes butor-
nak 37 százalékát vásárolták meg hitellel. a tartós háztartási
és kulturális cikkek között a tv-készülékek és a
varrógépek vezetnek 58, illetve 45 százalékos hitelvásárlási arány-
nyal. dinamikusan növekedett az otp kölcsönrel beszerzett háztar-
tási villamos hűtőszekrények száma is: 1960-ban még a 4 ezret sem
érte el, a múlt évben viszont megközelítette a 110 ezret.
/mti/

-.-

-10 -

bb. 11. kitüntetések

t/ró/rj pr -cz

1976. augusztus 17.

a szerkesztőségek figyelmébe!

rendelkezésre bocsátjuk azoknak a kiváló népművelőknek
és népművészeknek a névsorát, akik kitüntetésüket kedden
kapják meg a fészek klubban rendezendő ünnepségen. az anyag
feloldásig

e m b a r g ó s !

keretet később adunk.

x x x

a magyar népköztársaság kulturális minisztere a közműve-
lődés terén kifejtett eredményes munkájáért a

kiváló népművelő

címet adományozta:

almásy ferencnének, a kisterenyeyi gimnázium tanárának,
----- táncsoport vezetőnek,

bagó józsefnének, a bagi dózsa györgy művelődési központ
----- igazgatójának,

bálinth lehelnek, a XXI. ker. radnóti miklós művelődési
----- ház igazgatójának,

bocz józsefnének, az mszmp baranya megyei bizottsága tit-
----- kárának.

dr. boros józsefnének, a magyar televízió főmunkatársának,
-----

erdődy ferencnének, a fővárosi szabó ervin könyvtár 27.
----- sz. kerületi könyvtára vezetőjének.

horváth ernőnek, a szombathelyi savaria muzeum osztály-
----- vezetőjének.

kalmár mártonnak, a magyar kábelművek férfikórusa és a
----- pesterzsébeti vasas művelődési központ
férfi karnagyának,

/folyt.köv./

-11 -

bb. 11. /kitüntetések... 1. folyt./rj

kapronczai istvánnak, a közlekedési és szállítási dolgozók szakszervezete volán művelődési háza igazgatójának.

kovács gézánénak, a tiszakécskei arany jános járási művelődési központ igazgatójának.

nagy lászlónénak, a szakszervezetek csongrád megyei tanácsa osztályvezetőjének.

oroszbertalannénak, a heves megyei könyvtár igazgatójának.

pordán miklósnénak, az ugodi körzeti könyvtár vezetőjének.

sebestyén ferencnek, a nagykanizsai járási hivatal művelődésügyi osztálya közművelődési felügyelőjének,

siptergézánénak, a tolna megyei tanács vb könyvtár^áa tudományos főmunkatársának.

szász domokos ezredesnek, a magyar néphadsereg központi klubja parancsnokának

székely istvánnak, a dunaujvárosi állami zeneiskola igazgatójának, karnagynak.

szirtes lászlónak, a komárom megyei művelődési központ igazgatójának.

tari jenőnének, a tiszasasi általános iskola tanítójának, a páva kör vezetőjének.

váradiné löcsei annának, a xviii. ker. tanács vb művelődésügyi osztálya népművelési csoportvezetőjének.

/folyt.köv./

bb. 11. / kitüntetések... 2. folyt./rj

a kulturális miniszter a közalkalmazottak szakszervezete főtitkárával egyetértésben a kiemelkedő muzeológusi, illetve a muzeumiügy fejlesztése érdekében végzett tevékenysége elismerésül

móra ferenc emlékérmét

adományozta:

baranyai gyulánénak, a magyar nemzeti muzeum osztályvezető helyettesének,

dr. czérebélának, a közlekedési muzeum főigazgatójának,

dr. dankó imrénak, a debreceni déri muzeum igazgatójának,

dr. győrfy lajosnak, a turkevei finta muzeum igazgatójának,

tésik józsefnénak, a szegedi móra ferenc muzeum főrestaurátorának,

varsics mihálynak, az iparművészeti muzeum igazgatójának.

a kulturális miniszter a közalkalmazottak szakszervezete főtitkárával egyetértésben kiemelkedő könyvtárosi, valamint a könyvtárügy fejlesztése terén végzett tevékenysége elismerésül a

szabó ervin emlékérmét

adományozta:

barna eleonóranak, a nagykátai nagyközségi járási könyvtár vezetőjének,

/folyt.köv./

bb. 11. / kitüntetések...3. folyt./rj

dénes istvánnénak, a textilipari dolgozók szakszervezete köz-
ponti könyvtára vezetőjének,

dr. gomba szabolicsznénak, a kossuth Lajos tudományegyetem köz-
ponti könyvtára osztályvezetőjének,

dr. györe pálnénak, a kohó és gépipari tudományos és műszaki
tájékoztató intézet szaktanácsadójának,

dr. Lázár péternek, az országos műszaki könyvtár és dokumentá-
ciós központ főigazgatójának,

papp attilánénak, a kazincbarcikai városi könyvtár vezetőjének

a kulturális miniszter a népművészet terén kifejtett
kiváló alkotó munkájáért
a népművészet mestere

címet adományozta:

boldog istván táncosnak,

csikós sándorné szöllősi ilona szürhimzőnek,

fodor józsefné molnár erzsébet szövőnek,

jakkel sándor képfestőnek,

kathy lászló szijgyártónak,

kovács tivadar népzeneésznek,

mónus ferenc fazekasnak,

özv. rideg ferencné csóti borbála táncosnak,

tóth imre énekesnek.

/folyt.köv./

bb. 11. / kitüntetések... 4. folyt./rj

a magyar kommunista ifjusági szövetség központi
bizottsága a kulturális minisztériummal, a népművelési
intézettel és a népi iparművészeti tanáccsal közösen az
ifju népművész pályázaton nyújtott kiemelkedő teljesít-
ményéért

a népművészet ifju mestere

címet adományozta:

a banda együttesnek,

a délibáb együttesnek,

frank eszter kerámikusnak,

gáts tibor fafaragónak,

a guzsaj együttesnek,

hankóczy gyula tekerősnek,

józsáné hopp erzsébet textilesnek,

kerékgyártó andrás bőrösnek,

kozák józsefné gyékényesnek,

a mákvirág együttesnek,

nagy kristóf fafaragónak,

rác Antal és erzsébet,

simon krisztina énekesnek,

ifj. szidor jánosné textilesnek

és szittner andrea iparművésznek.

/mti/

--

bb.12. csehszlovák tapéta, román pamutáru, szovjet porszívó, jugoszláv butor érkezik a szövetkezetek határ menti árucseréjében

i ol/gk/ie/fé -cz

1976. augusztus 17.

országoként eltérő ütemben, összességében azonban dinamikusan fejlődik a szövetkezeti választékcseréje szerves részét képező határmenti forgalom. bár viszonylag rövid multra tekinthet vissza - a szövetkezeti ágazatban 1968-ban kezdődött, elsőként jugoszláviával -, máris jelentős mértékben hozzájárul az érintett területek lakosságának jobb ellátásához, s egyúttal a központi árualapok kiméltéséhez.

az áfész-ek, szövetkezeti áruházak határ menti árucseréjének döntő hányadát lebonyolító hungarocoop külkereskedelmi vállalat határcsere-forgalma csaknem eléri az évi 500 millió forintot. különösen erőteljes az ukrán szszk-val lebonyolított határmenti árucseréje - egy év alatt 85 százalékos - bővülése. a korábbi évek csökkenő, illetve stagnáló tendenciájából kikerülve a jugoszláv határmenti forgalom 40 százalékkal emelkedett, s igen eredményes a csehszlovák és román kapcsolat is. több szövetkezet a konsumex útján is résztvesz a határ menti forgalomban. a korábban kialakult közvetlen partneri kapcsolat alapján az eddigi tapasztalatokat jól hasznosították, s egyre hatékonyabban aknázzák ki a kölcsönös előnyöket biztosító lehetőségeket. az adott körzetekben működő áfész-ek áru kínálata javult, egyes cikkekben az import mennyiségi hiányokat pótol, számos esetben pedig a választékot színesíti.

a csehszlovák partnerekkel többségében már korábban bevezetett cikkek cserélnek. a legjelentősebb vállalkozásokat a győri áfész, a dumántuli szövker vállalat és a mezőkövesdi áfész bonyolítja le. a szövetkezetek csehszlovákiából egyebek mellett textilholmikat, horganyzott drótárut, tapétát, hullámpalát, len- és kenderkócot és különféle élelmiszereket importálnak, amiért cserébe műszőrméket, butorszövetet, építőkövet és több más cikket küldenek partnereiknek.

mintegy 7 millió forintot tesz ki a romániaiából érkező import. legjelentősebb cikkei a mészhidrát, a pamut alsónemű, a különféle méteráruk, a horganyzott vízvezetékcsövek és az üvegáruk. magyarországról különféle ruházati termékek, bőrdíszműáruk, konzervek, továbbá olajkályhák, ellentételezik, a szállítmányokat.

/folyt.köv./
7.35/fé

-16-

8° MK

bb.12. / csehszlovák ...folyt/fé

ukrajnából a határ menti árucserében főként műszaki cikkek érkezik; egyebek mellett mopedek, kerékpárok, hordozható rádiók, porszívók és építőszeg. a magyar szövetkezetek többek között zöldségkonzerveket, pezsgőt, bort, kozmetikai cikket exportálnak szovjet üzletfeleiknek.

az v.ötéves tervidőszak végére várhatóan csaknem 2.5-szörösére nő jugoszláviával a forgalom. az import kiemelkedő cikkei a sör, a száraztészta, a textiláruk, butorok, különféle cipészipari kellékek, a kozmetikai cikkek; míg az exportban különösen a méz, a tenyésztojás, a profilüveg, a különféle magvak /köles, cirok, mustármag/, továbbá a cukorgyári mész, és a szén a jellemző árucikk.

a szövetkezeti kereskedelem magyar szakemberei a határ menti árucseréje forgalomban még sok kiaknázatlan lehetőséget látnak. a kapcsolatok fejlesztése érdekében rendszeresen megrendezik az úgynevezett szövetkezeti heteket, amelyeken az érdekelt országok képviselők árú kínálatakról egymás nagyobb áruházaiában. noha nem közvetlenül szomszédunk, de a szövetkezeti hetek rendezvénysorozatában a tervek szerint részt vesz az idén is három ndk-beli szövetkezeti áruház, s lesznek lengyel és bolgár szövetkezeti hetek is magyarországon. a szövetkezeti hetek magyar programját a partner-országok szövetkezeti áruházaiában viszonyozzák. /mti/

-.-

bb.13. ausztriába szállít a bakonyi bauxitbánya vállalat

vid-/kz/fé hgy

1976. augusztus 17.

a bakonyi bauxitbánya vállalat, amely az országos termelés kétharmadát adja, a hazai ellátás mellett rendszeresen szállít csehszlovákia és ndk timföldgyáraiba is. az idei exportja már elérte a félmillió tonna bauxitot. a vásárlók köre most új megrendelővel bővült; utnak indították az első szállítmányt ausztriába is. a 12.000 tonnás minta szállítmányt ujjabbak követik majd. /mti/

-.-

7.45/fé

-17-

8° MK

bb.14. 290 000 diák napi utazására készült fel a volán

i ké/zsu/ie/fé -cz

1976.augusztus 17.

a volán tröszt is felkészült már a szeptemberi tanévkezdésre. naponta csaknem 290 ezer vidéki tanulót szállít majd az iskolákba, 2.000-2-200 autóbusszal. a „menetrendet”, az oktatási minisztériummal és az érintett megyei tanácsok oktatási osztályával közösen készítették elő.

a tavalyinál mintegy 10-12 ezerrel több gyermek utazik az otthonától távol eső iskolába. ezért bővítik a már meglévő autóbuszparkot és a kisméretű- 40 személyt befogadó - buszokat nagyobbakra - 80 személyesekre - cserélik ki.

a körzeti iskolákba mind nagyobb számban járnak tanyasi és falusi gyermekek. a volán az 1975-76-os tanévben 865 körzeti iskolába vitte a diákokat. az idén bővül a körzeti iskolák hálózata, főleg az alföldön például makón, szarvason, ruzsán, vagy tiszapétervárott. az 1976/77-es tanévben a 943 körzeti iskolába csaknem 50 ezer tanulót szállít majd a volán. az iskolákhoz új járatokat is indítanak.

a vállalat a tanév kezdetére számos korábbi problémát megoldott. többek között olyan menetrendet dolgoztak ki, amivel a buszok érkezése- indulása jobban igazodik a tanítás kezdetéhez és befejezéséhez. több olyan megállót, amely az iskolától messze, esetenként 5-600 méterre volt az iskolák elé helyeztek.

az állam jelentős anyagi támogatással biztosítja, hogy a szülőknek ne kerüljön sokba a gyermekek utaztatása: a 10 kilométer távolságra utazó tanulók havi bérlete 37 forintba kerül, és a legmesszebről utazóké sem haladja meg a 100 forintot egy hónapban./mti/

--

bb.15. felhasználható 9 órától!

szaktantermi oktatás minden általános iskolában - napközis osztályok

i me/zsu/pr/fé -cz

1976.augusztus 17.

a józsefváros 27 iskolájában 667 pedagógus gondoskodik 8.977 gyermek oktatásáról, neveléséről. /folyt.köv./

7.55/fé

-18-

g00
JMK

bb.15./ szaktantermi ...folyt/fé

fővárosi viszonylatban kedvező ez a helyzet, bár itt is gond a szakképzett pedagógusok hiánya. szükségből képesítés nélküli és nyugdíjas pedagógusokat is foglalkoztatnak - közölték a viii. kerületi tanács végrehajtó bizottságának keddi ülésén. örvendetes viszont - hangsúlyozták - hogy a nevelőtestületek megfiatalodtak.

folyamatosan felujtják, korszerűsítik a kerületi oktatás-nevelési intézményeket, amelyek egy-két kivételtől eltekintve a szadzforduló táján épültek. jelenleg például a vajda péter utcai általános iskola fűtését korszerűsítik 6 millió forint költséggel, a vörösmarty gimnáziumban tornatermet építenek, várhatóan 8 millió forint befektetéssel. mind az általános, mind a középiskolákban a szaktantermek, előadótermek, nyelvi laboratóriumok létesítésére törekednek. az új tanévtől a kerület összes általános iskoláiban áttérnek a szaktantermi oktatásra: korszerű berendezésekkel segítik a tanulók aktivitását, a tanulást. az oktatás-nevelés hatékonyságát fokozzák az napközi otthonok korszerűsítésével, iskolaotthonos osztályok kialakításával is. elsősorban a hátrányos helyzetű tanulóknak nyújtanak jó tanulási feltételeket. néhol klubfoglalkozáson a hagyományos napközis keretek feloldásával biztosítják a felsőtagozatos tanulók egésznapos nevelését.

továbbra is fontos feladatnak tekintik a fizikai dolgozók gyermekeinek pedagógiai támogatását. tanulmányi ösztöndíjban részesítik a követelményeknek megfelelő tanulókat, az üdülési, táborozási segélyek 90-95 százalékát munkásszülők gyermekei kapják. az új tanévben különös gonddal javítják a felnőtt oktatás színvonalát, a dolgozók általános iskolájában és gimnáziumában is tökéletesítették a tárgyi és személyi feltételeket. ez év szeptemberétől a viii. kerület is bekapcsolódik a „mindenki iskolája”, országos mozgalomba. a ganz művelődési központ és a dolgozók általános iskolája közös konzultációs központot hoz létre./mti/

--

bb.21. tervpályázata ceglédi városközpont rendezésére

i sz/be/ie/fé -cz

1976.augusztus 17.

a közlekedés és postaügyi minisztérium és a ceglédi városi tanács tervpályázatot hirdetett a ceglédi városközpont közlekedési és városrendezési problémáinak megoldására. a pályázat részleteiről a ceglédi városi tanács vb műszaki osztályán /2701 cegléd, kossuth tér 1./ lehet érdeklődni. a pályázat beadási határideje 1976.november 1. a bírálóbizottság november 20-ig zsűrizi a pályamunkákat./mti/

8.00/fé

--
-19-

g00
JMK

bb 16. felhasználható 9 órától

épületfelújítás gyorsított ütemben

i me/ny pr -cz

1976. augusztus 17.

gyorsítani kell az épületfelújítások ütemét - állapította meg keddi ülésén a vii. kerületi tanács végrehajtóbizottsága. a városrész házainak átlag életkora 79 év, zömmel elavultak, a lakások korszerűtlenek. a iv. ötéves terv időszakában 39 épületben 1.242 bérleményt ujitottak fel: többek között 291.844 négyzetméter tetőt, 204.174 négyzetméter homlokzatot, 12.141

négyzetméter függőfolyosót cseréltek. a tervelőirányzatot teljesítették ugyan, de nem a kívánt mértékben javították az épületek állapotát - hangsúlyozták az ülésen. ötévenként 8.614 bérleményt kellene teljesen felújítani ahhoz, hogy biztosíthassák a 25 éves felújítási ciklust. ezt a követelményt vették figyelembe, amikor az v. ötéves terv időszakára 5.572 bérlemény időszzerű felújítását és fokozott karbantartását irányozták elő. ezen kívül 10.835 bérlemény tervszzerű épületkarbantartását végzik el. a felújítás során 500 lakás komfortját növelik. a bérlők kérésére és költségén 200 lakás korszerűsítésére kerül sor.

a vii. kerületi ingatlankezelő vállalat ahol lehet, időtálló anyagokat használ. a függőeresz csatornákat például 20-30 évig megmaradó alumíniumból készítik, a rövid élettartamu hornganyzott vaslemez helyett. a homlokzatokat szintartó és hosszú élettartamu anyagokkal vonják be.

a városrendezési tervekkel összhangban meg akarják kezdeni a ,, tömb rehabilitációs,, épületfelújítást: a gazdaságosan fel nem ujítható épületszárnyakat szanálják, műszakilag könnyen megvalósítható épületráépítésekkel, tetőtérbeépítésekkel pedig korszerű lakásokat hoznak létre./mti/

--

8.15/ny

-20-

gzs
mk

bb.17. tanszersegély a nagycsaládosoknak

vid-/kz/fé hgy

1976. augusztus 17.

a komárom megyei üzemek többségében jelentős összegű tanszersegélyt fizettek ki a nagycsaládosoknak. számos üzemnél a kollektív szerződésben is rögzítették, hogy ilyen módon is segítik minden tanév elején a többgyermekes munkásokat. a komáromi állami gazdaságban például - ahol szinte már hagyomány az iskoláskorúak támogatása - most 40.000 forintot kaptak a nagycsaládosok, illetve a gyerekeiket egyedül nevelő anyák és apák. a tatabányai delta ipari szövetkezetnél 13.200, a beloiannisz hradástechnikai gyárban 15.200 forint tanszersegélyt adtak a nagycsaládosoknak. a komárom megyei állami építőipari vállalat 80.000 forintot fizet ki a napokban ilyen célra. a gyárak, üzemek támogatásának értékét növelte, hogy a legtöbb helyen a nyári vásár ideje alatt kapták meg a családok a segélyt, s így 30-40 százalékos árleszállítással vásárolhattak./mti/

--

bb.18. 113 milliós rekonstrukció a rába magyar vagon- és gépgyár budapesti gépgyárában

vid-/kz/fé hgy

1976. augusztus 17.

három éve csatolták a vörös csillag traktorgyár budapesti törzsgyárát a győri rába magyar vagon- és gépgyárhoz, amely azóta a rába gyár vörös csillag gépgyaraként működik.

az eltelt három év viszonylag rövid idő, mégis sikerült megváltoztatni, s korszerűsíteni a gyár termékszerkezetét. közben a meglévő épületeket is korszerűsíteni kellett, a víz, az energia, a fűtési hálózattal együtt. a gyár rekonstrukciójára 113 millió forintos tervet dolgoztak ki, amelynek végrehajtása jórészt befejeződött, elkészült a 12 ezer négyzetméteres új csarnok, amelyben diesel-motor és hátsófutómű alkatrészeket gyártanak. győrből budapestre telepítették a rába-steiger gépek szerelő szalagját is. az egykori géppark nagyobb részét már kicserélték. jelenleg egy nyolcezer négyzetméteres új csarnok épül, amelyhez kommunális épületszárny is tartozik majd, orvosi rendelővel, irodákkal, s egyéb létesítményekkel. az új csarnokot és a kommunális épületszárnyat is még az idén átadják rendeltetésének./mti/

--

8.05/fé

-21-

gzs
mk

bb.19. ujjáépítik a komáromi kőolajfeldolgozót - megérkeztek az első berendezések a szovjetunióból

vid-/kz/fé hgy

1976.augusztus 17.

megérkeztek a szovjetunióból a komáromi kőolajfeldolgozó felújításához szükséges első berendezések, s ezzel az egész népgazdaság szempontjából jelentős beruházás kezdődött meg a vállalatnál. a tervidőszak végéig felújítanak, korszerűsítenek több régi üzemet. a nagyszabású munkát az teszi szükségessé, hogy a vállalat telepein már több évtizede működő üzemek egy része elavult, alaposan elhasználódtak a berendezések. ilyen körülmények között ezekben az üzemekben már nem volt gazdaságos és biztonságos a munka és beszüntették a termelést. leállították például a benzínreformáló, a paraffingyártó és a kenőolaj redesztillációs üzemeket. a régi gyárrészeket mielőbbi rekonstrukcióját különösen sürgeti az a tény, hogy az országban ez a vállalat rendelkezik a kőolajfeldolgozó technológia legszélesebb vertikumával. sokféle kiváló minőségű kőolajfinomítványt készítenek, berendezkedtek a speciális igények kielégítésére is.

az új tervek szerint a nagyszabású rekonstrukciót két ütemben valósítják meg. az első szakaszban, 1980-ig 1,1 milliárd forintot költenek építkezésekre, szerelésekre. elsőként az évi egy-millió tonna teljesítményű desztillációs kőolajfeldolgozót újítják fel, ehhez szállított most a szovjetunió korszerű sómentesítő üzem. a millió tonnás üzem teljesítményét a felújítással egyidejűleg évi 1,4 millió tonnára növelik. a rekonstrukció első szakaszában elsősorban a régi üzemrészeket újítják fel, a második lépcsőben, a hatodik ötéves tervben viszont nagy teljesítményű, új üzemeket létesítenek a komáromi vállalat telephelyein.

az első ütemben, az 1.1 milliárd forintos beruházással megteremtik a feltételeit annak, hogy a komáromi vállalat továbbra is megtartsa elsődleges szerepét a hazai kőolajfeldolgozó iparban, változatlanul ez a vállalat nyújthatja a legnagyobb választékot a speciális olajfinomítványokból. a fejlesztések nem igényelnek több létszámot a jelenleginél, még 1985-ben sem növelik a létszámot, amikor a vállalat kapacitása a mostaninak a kétszeresére emelkedik./mti/

--

bb.20. termikus olajtermelési kísérletek - a szovjet kutatók is bekapcsolódtak

vid--/kz/fé hgy

1976.augusztus 17.

a földtani kőolajkészlet kétharmada a jelenleg alkalmazott termelési eljárásokkal a föld mélyében marad. /folyt.köv./

8.20/fé
gsm
JK

-22-

bb.20. / termikus ...folyt/fé

hazai olajmezőinken már a termelés kezdeti időszakában elkezdik a különböző segédenergiák föld mélyébe juttatását, hogy a visszamaradó hánnyad mennyel kisebb legyen. a délzalai olajmezőkön a nagyarányú hozamcsökkenés miatt ebben az évben fel kellett volna hagyni az olajbányászkodással, de a zalai olajipari szakembereknek sikerült olyan másodlagos termelési rendszert kidolgozni, amivel még évtizedeken át olajat ad bázakerettye és Lovászi a népgazdaságnak.

egyes olajlelőhelyeinken azonban különleges módszerek segítenek csak, mint például a termikus eljárás, a kőzetben levő olaj egy részének elégetése. a kőolaj - és földgázbányászati ipari kutató laboratórium nagykanizsai üzemében reményekre jogosító laboratóriumi eredményt értek el az elégetéses módszer gyakorlati alkalmazásához. a termikus eljárást az eger városa közelében levő demjéni kis olajmezőben próbálják ki a gyakorlatban. a munkák előkészítés alatt vannak. a demjéni lelőhelyen a szakemberek számítássa szerint még több millió tonna kőolaj van a kőzetekben. a ,,tűzgyújtás,, nyomán hőenergia és füstgáz keletkezik. ezek együttes hatására megindul a kőzetekben az olajszemcsék áradása és a meglevő kutakon keresztül felszínre hozható. az égetéssel történő olajtermelési módszer kidolgozásába bekapcsolódott a moszkvai öszszövetségi kőolajipari kutató intézet is, moszkvában közös laboratóriumi kísérleteket végeztek.

a termikus eljárást demjén mellett kiterjesztik más lelőhelyekre is, többek között a délzalai ujfalu térségére./mti/

--

bb.22. középiskolatorténem - 52 ezer elsőosztályos diák

i dg/tr/pr/fé hgy

1976.augusztus 17.

szeptember 7-én, az 1976-77-es tanév első munkanapján hazánk több mint félezer középiskolájában az előzetes beiratkozási statisztika szerint mintegy 51.000 1.osztályos diák kezdi meg tanulmányait. a középiskolai tanulók száma meghaladja majd a 210.000-et, és a iv.osztályt - tavasszal - várhatóan 50.000 tanuló fejezi be. a középiskolai statisztika tükrözi a demográfia*i* hullámváltozást; a legtöbben - 236.589-en - az 1965-66-os, a legkevesebben - 66.100-an - az 1946-47-es tanévben jártak középiskolába. beszédes szám: 1938-ban mindössze 52.349 középiskolás diák volt hazánkban. /folyt.köv./

-23-

gsm
JK

bb.22. / középiskola....folyt/fé

a legutóbbi tanév befejezéseként júniusban mintegy 47 ezren tettek érettségi vizsgát. 1938-ban alig valamivel többen, mint 10.800-an érettségiztek; a 20.000-et 1953-ban, a 30.000-et 1961-ben, a 40.000-et pedig - egyik évről a másikra, ugrásszerűen mintegy haterrel - 1965-ben, az 50.000-et 1971-ben haladta túl az érettségizők száma. ez az év volt különben a rekordév, 55.701-en tettek sikeres érettségi vizsgát.

évtizedről-évtizedre, sőt évről-évre több lány folytatja tanulmányait az általános iskola befejezése után. a legutóbbi tanévben több mint 120.000 lány tanult a középiskolákban, ez az összes tanulók 58.1 százaléka volt. / nagyjából azonos egyébként ez az arány már hét éve/ 1938-ban az összes tanulóknak csupán egyharmada, 1955-ben pedig fele volt lány. a lányok körében népszerűbb a gimnázium, arányuk több mint másfél évtizede 60 százalék fölött van, a legutóbbi tanévben megközelítette a 66 százalékot. egyre többen érdeklődnek a szakközépiskolák iránt is, ott több mint a fele lány a tanulóknak.

a szakközépiskola különben a hatvanas évek elejétől hódít egyre nagyobb tért. három éve a középiskolásoknak már mintegy fele kezdte a tanévet a szakközépiskolában, tavaly már 51 százalékuk.

huszonöt évvel ezelőtt sem kevés, több mint 17.000 középiskolás juthatott kollégiumi elhelyezéshez, a negyed század alatt pedig megsokszorozódott ez a szám. tavaly több mint 43.000 diákot vettek fel kollégiumba. még nagyobb a különbség a tanulószobásoknál: a negyedszázad alatt 6.000-ról 30.000-re nőtt a számuk.

a statisztikák tanúsága szerint az 1958-59-es tanévben - amióta számontartják - 400 középiskolás diák részesült ösztöndíjban, tavaly több mint 15.000 . nőtt természetesen az elmúlt évtizedekben a vidékről naponta bejáró diákok száma is, ma meghaladja az 50.000-et, s ez az összes középiskolásoknak megközelítően a negyedrésze.

számottevő fejlődésről tanuskodik a pedagógus-statisztika is. míg 1938-ban 3.5 ezer, a legutóbbi tanévben már több mint 14.000 pedagógus tanított a középiskolákban. huszonöt év alatt 120-szal nőtt az iskolák száma, s jelentős a változás az iskolatípusok megoszlásában. az egyetemi számítóközpont néhány hete kiadott statisztikája 275 állami gimnáziumról, tíz felekezeti gimnáziumról és 234 önálló igazgatású szakközépiskoláról számol be. érdekesség, hogy hazánkban 1938-ban összesen 285 középiskola volt, s ezen belül 55 középfokú tanítóképző. hallgatóik száma azonban nem érte el a mai, 8 tanítóképző főiskola hallgatóinak számát./mti/

8.40/fé

-24-

MSM

bb.23. bezárult a georgikon nyári egyetem

vid-/ká/fé hgy

1976.augusztus 17.

keszthelyen véget ért a xi.georgikon nyári egyetem. a hét országból érkezett vendégeket kedden bucsuztatták a tit veszprém megyei szervezetének, a keszthelyi egyetemnek és a nyári egyetem igazgatóságának képviselői.

a kétételes programban a résztvevők előadásokat hallgattak a szállítás, raktározás és a tárolás mezőgazdasági problémáiról. ellátogattak több állami gazdaságba és termelőszövetkezetbe. a nyári egyetem szervezői, irányítói éltek azzal a lehetőséggel is, amelyet a balatonvidék kulturális programja kínált. a hallgatók csoportosan vettek részt hangversenyeken, képzőművészeti és muzeumi kiállításokon és egyéb szórakoztató rendezvényeken.

a georgikon nyári egyetem 180 hallgatójának többsége úgy bucsuzott, hogy jövőre, vagy a következő években ismét visszatér keszthelyre./mti/

--

bb.24. halálos közlekedési balesetek

gk/fé hgy

1976.augusztus 17.

dunaujváros belterületén egy útkereszteződésben nagy Mihály 51 éves lakatos, helyi lakos oldalkocsis motorkerékpárjával nem adta meg az elsőbbséget és nekiütközött egy tehergépkocsinak. a baleset következtében a motorkerékpár vezetője a helyszínen meghalt. utasát könnyű sérüléssel szállították kórházba.

komárom megyében kisbér és hánta község között morvai Pál 26 éves kisbéri lakos személygépkocsival halálra gázolta a vele azonos irányban gyalogló sárközi Jánosné 85 éves háztartásbeli, hántai lakost. a baleset körülményeinek tisztázására szakértő bevonásával vizsgálat indult.

várpalota határában Kolorédi József 26 éves gépkocsiveető, helyi lakos tehergépkocsival gyorsajtás, szabálytalan előzés közben halálra gázolta a vele azonos irányban motorkerékpározó Ifj. Tokos István 30 éves művezető, ösküi lakost. eljárás indult a teherautó vezetője ellen./mti/

10.50/fé

--
-25-

MSM

bb.25. halálos gyermek balesetek

gk/fé hgy

1976. augusztus 17.

komlón, harmadik emeleti lakásuk erkélyéről játszás közben lezuhant kati lidia egyéves gyermek és olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. a felelősség megállapítására vizsgálat indult.

tolna megyében tamási határában a kecsgepuszta melletti réten öt gyermek játék közben megkísérelt egy vas kézilabda-kaput felállítani, amely rázuhant lendvai csaba öt éves gyermekre, aki a helyszínen meghalt./mti/

--

bb.26. istállótrágya terítés robbantással

vid-/ká/fé hgy

1976. augusztus 17.

szabolcs-szatmár megye közös háztáji gazdaságaiban évente mintegy 1 millió 720 ezer tonna istállótrágya halmozódik fel. ebből mindössze egy millió tonnányit használnak fel, majd 700 ezer tonna pedig a szakszerűtlen kezelés, a géppark és munkaerő hiányában kárba veszik. ezért a megyében különösen nagy jelentőségű az istállótrágya terítésének új, robbantásos módszere, amelyet kedden a barabási lenin tsz-ben mutattak be. az eljárással egy 6 fős munkabrigád egy műszakban csaknem 50 hektárnyi területen terítheti el az istállótrágyát./mti/

--

bb.27. terven felül gyártott száz lakással segítik komárom megyét a győr megyei építők

vid-/ká/fé hgy

1976. augusztus 17.

komárom megyéből az elmúlt napokban olyan kérés érkezett a győr megyei állami építőipari vállalathoz, hogy az idén terven felül gyártsanak számukra 100 lakást, a győri házgyárban. a vállalat vezetői a kérést megtárgyalták a műszaki szakemberekkel, a szocialista brigádokkal és vállalták a többletet.

/folyt.köv./
10.55/fé

1130
MK

-26-

bb.27. / terven felül ...folyt/fé

a győri házgyár átlagos évi kapacitása 4200 egyenkint 48 négyzetméteres átlagos területű lakás. különböző szervezeti intézkedésekkel ezt az átlagos kapacitást az idén jelentősen megemelik. a komárom megyei plusz vállalással együtt a győri házgyárban az idén 4450, átlagosan 53 négyzetméter alapterületű lakás elemi készülnek el. ezeket a lakásokat győr-sopron, fejér, komárom és vas megye városaiban szerelik össze./mti/

--

bb 28. elkészült békéscsaba új városközpontjának tanulmányterve

vid ká bh hgy

1976. augusztus 17.

békéscsabán új városközpont építését határozták el, amelynek programszintű tanulmányterve elkészült. az új városközpont kialakítását három fő szempont teszi szükségessé: az elmaradott infrastruktúra, a felsőfokú központi szerepkör betöltésének szükségessége, a regionális szintű intézmények egy helyre csoportosítása.

a terv szerint jövő évben az új városközpont bevásárlóközpontjához átadják az építési területet. ebben az öt éves tervidőszakban hozzákezdnek a megyei és városi párt és tanácsi székházak és mintegy 410 lakást magában foglaló épületek kivitelezéséhez. a lakásépítkezésekkel együtt alakítják ki az iskolákat, óvodákat. 1985 után hozzákezdnek az új városközpontban a megyei művelődési központ és a tit székház építéséhez.

a város új centrumának tervezésénél figyelembe vették a történelmi városközpontot, a zömmel a 19. században készült épületeket meghagyják.

békéscsaba város lakossága a tervvel és a város általános fejlesztésével az augusztus 20-án, a békéscsabai jókai színházban megnyíló városfejlesztési kiállításán ismerkedhet meg./mti/

--
- 27 -

11.15 bh

1140
MK

bb 29. műanyag-áruház nyílt debrecenben

vid ká bh hgy 1976. augusztus 17.

műanyag-áruház nyílt kedden debrecenben, a vörös hadsereg utján. az új üzlet a hungária műanyagfeldolgozó vállalat termékeit árusítja. a műanyag háztartási cikkek mellett az árukészletben legnagyobb súllyal a mezőgazdasági és építészeti jellegű műanyag termékek: csövek, idomok, fóliák, padlóburkolók stb. szerepelnek. az áruház nyitáskor 2,5 millió forint értékű árukészlettel várta a vevőket./mti/

--

bb 32. elhunyt erdey-gruz tibor

be zs bh hgy 1976. augusztus 17.

a magyar tudományos akadémia elnöksége fájdalommal jelenti, hogy erdey-gruz tibor, az akadémia elnöke augusztus 16-án súlyos betegség után elhunyt. halálával nagy veszteség érte a magyar tudományt és közéletet. temetéséről kivánságának megfélelően intézkedünk.

magyar tudományos akadémia

/mti/

--

bb 30. a nemzetközi geodéziai vándorgyűlés második napja szombathelyen

vid ká bh hgy 1976. augusztus 17.

kedden szombathelyen folytatta munkáját a nemzetközi geodéziai vándorgyűlés, amelyen nyolc országból, valamint hazánk minden részéből érkezett szakemberek vesznek részt. a tanácskozáson a közműfelmérésről és nyilvántartásról hangzottak el előadások.

az építésügyi és városfejlesztési minisztérium kísérletképpen hazánk három városában, szombathelyen, balassagyarmaton és veszprémben kezdeményezte a közműtérképek elkészítését. szombathelyen elsőként fejezték be ezt a munkát. a város 2822 hektár belterületén lévő mintegy 1050 kilométer közművezeték felmérését és nyilvántartásba vételét 1973. április végére készítették el a budapesti geodéziai és térképészeti vállalat szakemberei. az így elkészült közműtérképből minden szakág másolatot kapott.

gondot okoz azonban az elkészült nyilvántartások naprakész állapotban tartása, a változások átvezetése. a torlódások miatt az adatszolgáltatás nem mindig elég gyors és rugalmas.

az előadások után a tanácskozás színhelyén, a máv igazgatóság tanácsstermében, műszer- és közműnyilvántartási térképbemutatót rendeztek, majd a vándorgyűlés résztvevői köszönetnyilvánítást adtak a földalatti vezetékek felméréséért. /mti/

--

- 28 -

11.40 bh

12.30

bb 31. autóközlekedési rutinpálya szombathelyen

vid ká bh hgy 1976. augusztus 17.

szombathelyen, a város határában elkészült az autóközlekedési tanintézet új 30 000 négyzetméter alapterületű rutinpályája. a tanintézetben évente mintegy 1800-an tanulják az autóvezetést. a rutinpályát az ősszel higanygőz lámpákkal szerelik fel, hogy az őszi és téli hónapokban a késő esti órákban is használhassák a leendő gépkocsivezetők./mti/

--

bb 33. egészségház felsőpetényben

vid ká bh hgy 1976. augusztus 17.

egészségházat adtak át rendeltetésének kedden a nógrád megyei felsőpetényben. az építkezést a helyi lakosság társadalmi munkával segítette. az új létesítményben felnőtt és gyermek körzeti orvosi rendelő kapott helyet./mti/

--

- 29 -

13.05 bh

13.30
MK

bb 34. időjárásjelentés

bh hgy

1976. augusztus 17.

a meteorológiai intézet jelenti kedden délben:

felszakadozó felhőzet

kedd hajnalra is csak igen keveset változott szárazföldünk időjárás képe. még mindig a brit-szigetek, a skandináv-félsziget, és a szovjetunió európai területének északi része felett húzódik az a magas nyomású zóna, amelynek hatására az említett területeken derült, száraz az idő. az atlanti-óceán felett örvénylő mérsékelt égövi ciklonok pályája ugyan valamivel közelebb került a szárazföldhöz, de hatásuk egyelőre még nem számottevő.

európa legnagyobb részén a határozott, irányító légmozgás hiányában továbbra is a helyi tényezők uralkodnak. ezért sokfelé párák a levegő hajnalban, sőt köd is kialakul több helyen. a földközi-tenger térsége feletti sekély alacsony nyomású terület észak-keleti irányban mozdult el, így hatása a kárpát-medencében is érezhető. az itt uralkodó összeáramlás és a feletünk lévő nedves levegő hatására már az éjszakai órák óta sokfelé esik az eső, és párák a levegő. a következő időszakban is ez a viszonylag alacsony nyomású képződmény lesz időjárásunk meghatározója.

házánkban hétfőn a dél-nyugati országrészben borult, másutt változóan felhős idő volt. eső, záporosó is eleinte csak dél-nyugaton esett, délutánra az esőzóna keletre is áttért. a hőmérséklet a tartósan csapadékos helyeken csak 19-23, másutt 23-28 fokra emelkedett. éjszaka borult volt az ég, többfelé esett az eső. hajnalra a levegő 13, 17 fokra hűlt. az északi és középső országrész egyes körzeteit kivéve délelőtt is sokfelé esett az eső, egy-két helyen záporosó. szinte az egész országban borult volt az ég, így a hőmérséklet 11 órára csak 16, 22 fokra emelkedett.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 19,4 fok volt, a százéves átlagnál 1,1 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor a fővárosban a hőmérséklet 21 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 760 mm, változatlan.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor siófoknál 21 fok volt.

várható időjárás szerda estig:

időnként felszakadozó felhőzet, kevesebb helyen esővel, zivatarral. mérsékelt, időnként megélénkülő északi, észak-keleti szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 12, 17 fok között, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: a tartósan felhős helyeken 20, másutt 25 fok körül.

a duna vízállása budapestnél 218 cm.
/mti/

- 30 -

13.00 bh

IK A: 40

bb 35. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13.00 óráig

se bh -cz

1976. augusztus 17. /mti/

1. augusztus 20. műsora
  2. vendéggjátékok
  3. napraforgó nemesítés
  4. görögdinnye
  5. könyv kiss györgyről
  6. ludas matyi rajzfilm
  7. a fertő madárvilága
  8. amatőrfilm fesztivál
  9. falumzeum
  10. vásárlás - hitellelvel
  11. kitüntetések
  12. árucseré
  13. timföldexport
  14. diákutaztatás
  15. viii. kerületi tanács vb ülése
  16. vii. kerületi tanács vb ülése
  17. tanszer-segély
  18. rekonstrukció a rábánál
  19. kőolajfeldolgozó újjáépítése
  20. termikus olajtermelési kísérletek
  21. tervpályázat
  22. középiskola történelem
  23. bezárult a georgikon nyári egyetem
  24. balesetek
  25. gyermek balesetek
  26. trágyázás robbantással
  27. terven felüli lakások komárom megyében
  28. békéscsaba városközpontjának tanulmányterve
  29. műanyagáruház debrecenben
  30. geodéziai vándorgyűlés
  31. rutinpályá
  32. elhunyt erdey-gruz tiber
  33. egészségház
  34. időjárásjelentés
  35. hírjegyzék
- /mti/

-.-

- 31 -

13.10 bh

M. 13.10

bb 36. csebokszári küldöttség egerben

vid ká bh -cz

1976. augusztus 17.

küldöttség érkezett kedden egerbe a csuvas aszszk fővárosából, csebokszáriból a két város közötti testvérkapcsolat jegyében. a testvérváros küldöttségét, élén konstantin filipovics jefremov-val, az szkp csebokszári városi bizottságának első titkárával és robert anatóljevics iljanov-val, a városi tanács elnökével kovács jános az egeri városi pártbizottság titkára és dr. varga jános a városi tanács elnöke köszöntötte.

a csuvas vendégek, akik öt napig tartózkodnak egerben, kedden városnéző sétára indultak, ezt követően a városi tanács székházában tájékoztatót hallgattak meg eger történetéről, fejlődéséről és terveiről. ezután a testvérváros képviselői köszönetet helyeztek el a felszabadulási emlékműnél.

a csuvas delegáció eger vezetőivel tanácskozást folytat a kapcsolatok további fejlesztéséről. /mti/

--

bb 37. új nevelőotthonok nógrád megyében

vid ká bh -cz

1976. augusztus 17.

csökkent a veszélyeztetett helyzetben élő kiskorú gyermekek száma nógrád megyében, s ez mindenekelőtt a javuló hatósági felderítő, megelőző, utógondozó tevékenységnek köszönhető, állapították meg a nógrád megyei tanács végrehajtó bizottságának kedden megtartott ülésén. éreztetik hatásukat a gondoskodás olyan új formái is, mint a rendszeres nevelési segélyezés, a családba fogadás, a társadalmi pártfogók intézménye, vagy az intézeti elhelyezés állami gondozásba vétel nélkül. a tanácsok az utóbbi években nagy erőfeszítéseket tesznek a veszélyeztetett körülmények közt élő gyermekek intézeti elhelyezésére is. rét-ságon és salgótarjánban hétközi diákotthon nyílt, kisterenyén jövőre készül el kétszázhatvan személyes vegyes korhatáru nevelőotthon, pásztón száz személyes gyógypedagógiai intézet, salgótarjánban negyven személyes gyermek- és ifjúságvédő intézet létesül az v. ötéves terv időszakában. /mti/

--

- 32 -

13.20 bh

MM 14⁰⁰

bb.38. balatoni filmvigjáték napok kezdődtek siófokon

vid-/ká/fé -cz

1976. augusztus 17.

kedden siófokon, a művelődési központ színháztermében, honfi istván a mszmp somogy megyei bizottságának titkára megnyitotta a második balatoni filmvigjáték napok programsorozatát. hét szocialista ország - bulgária, csehszlovákia, lengyelország, az ndk, magyarország, jugoszlávia és a szovjetunió - filmszakemberei, alkotói vesznek részt a háromnapos szakmai tanácskozáson és bemutatókon, amelynek vitaindító előadását szalay károly filmesztéta tartotta.

a filmvigjáték napokra a szocialista országok képviselői új filmeket hoztak magukkal, ezeken kívül a déli part mozijaiban harminc év legjobb magyar filmjeit vetítik.

ugyancsak kedden nyitották meg a művelődési ház kiállítótermében a film és fotókiállítást, amelyen régi filmfelvevő- és vetítógépek is láthatók. /mti/

--

bb.39. felhasználható: 18 órától!

-----
befejeződött az országos ifju gárda - szemle

vid-/ká/fé -cz

1976. augusztus 17.

kedden kaposvárort befejeződött a hetedik országos ifjugárda-szemle háromnapos eseménysorozata. az ország valamennyi megyéjéből idesereglett ifjugárdisták különböző vetélkedőkön vettek részt és a házigazdák jóvoltából sok szép élménnyel gazdagodva térhettek vissza szűkebb hazájukba.

a szemle idejére a vendéglátók változatos programot állítottak össze. a centenáriumi parkban a megye amatőr művészeti egyesületei szórakoztatták a fiatalokat, az ifjusági házban megrendezték az amatőr alkotó klub tagjainak kiállítását. a fiatalok baráti találkozóin ismerkedtek meg a patronáló üzemek dolgozóival, s megtekintették a megyeszékhely nevezetességeit.

/folyt.köv./
13.30/fé

-33-

MM 14⁰⁰

bb.39. / befejeződött ....folyt/fé

a keddi esti záróünnepségen a kossuth-téren felállított disztribútó előtt sorakoztak fel az ifjú gárda szakaszok, borbély gábor, a kisz kb. titkára záróbeszédében elismerését fejezte ki az ifjúgárdisták helytállásáért, majd valamennyi résztvevő 22 szakasznak átadta a kisz kb. dicsérő oklevelét, a szemle legjobbjainak, köztük az első helyezést elért somogy megyei ifjú gárda szakasznak pedig a különböző szervek által felajánlott jutalmakat./mti/

--

bb.40. több mint száz sorozat a józsef attila szabadegyetem 1976-77. évi programjában

t gy/gk/zs/fé -cz

1976.augusztus 17.

a tit budapesti józsef attila szabadegyetemének 1976-77. tanévi programja összesen 103 sorozatot tartalmaz. a beiratkozások szeptember 1-től 22-ig a tit budapesti szervezetében be nyolítják le - mondotta el dr.kontra györgy, a szabadegyetem tanácsának alelnöke kedden az újságíró szövetségben megtartott sajtótájékoztatón.

a júniusban zárult 22. tanévben több mint 18 ezer hallgató vett részt a mintegy 6000 társadalomtudományi, irodalmi, művészeti és természettudományi előadáson. a növekvő érdeklődést mutatja, hogy a szabadegyetem alkalmi hallgatósága meghaladta a 8000-et. a következő tanévben a sorozatok 80 százaléka újdonságnak számít, 20 százaléka pedig átdolgozott, valamint hagyományos témájú. összesen 38 társadalomtudományi, 11 irodalmi és nyelvészeti, 22 művészeti, 18 természettudományi és 14 speciális kollégium indul. a szabadegyetem egyik sajátossága, hogy nemcsak az iskolai tananyagban szereplő, a sajtóban, a könyvkiadásban már publikált tudományos témákat ismerteti, hanem új eredményekről is tájékoztatást ad. ezért tartalmaz az idei program többek között rendszerelméleti, munkatudományi, bioszociális és környezetvédelmi sorozatokat. az összefüggő alapismereteket színvonalasan közvetítő, konzultációra lehetőséget nyújtó sorozatok iránt évről évre nő az érdeklődés. a tervek szerint az idén is napirendre tűzik a filozófiai, pedagógiai, pszichológiai, szociológiai, közgazdasági, jogi, történelmi, irodalmi, képzőművészeti, matematikai, fizikai, kémiai, csillagászati és orvostudományi témákat.

arra törekcsenek, hogy magas színvonalu, nagyobb áttekintést, integrált ismereteket nyújtó sorozatok között is válogathassanak a jelentkezők. ezek közé tartoznak például a társadalompolitikai a közművelődési, a művelődés- és tudománytörténeti, a régészeti, egyes történelmi, a környezetesztétikai, a számítástechnikai sorozatok, valamint a nők társadalmi helyzetével, a képzőművészet és a film, az irodalom és a zene kapcsolatával foglalkozó speciális kollégiumok . /folyt.köv./

13.45/fé

-34-

bb.40. / több mint 1.folyt/fé

igéretes kezdeményezés: a változó világ című speciális kollégium a magyar televízió egyeteme azonos című adásaihoz kapcsolódik majd, ahol a résztvevők természettudományos témákat dolgoznak fel. az egyes foglalkozások módját adnak témakörönként az elhangzottak összefoglalására, valamint konzultációra, - filmkópiák és képmagnók segítségével felidézve azok legjelentősebb mozzanatait. az új vállalkozások közé tartozik a felnőttek önképzésének problémáit tárgyaló „életmód - művelődés - szórakozás”, és „a szellemi munka technikája”, című sorozat. foglalkoznak a tömegkultúra és a tömegkommunikáció összefüggéseivel is.

a több évre tervezett sorozatokat folytatják. így az egyetemes művészettörténet keretében az idén a középkor és a reneszánsz művészetét tárgyalják, a zenetörténeti kollégiumon a xx.század zenéjét, legnagyobb mestereit és legkiválóbb művészeit mutatják be. a világirodalomtörténeti sorozaton az ókori irodalmat, a xix. és a xx. század irodalmát elemzik. folytatják az iparművészet történetével, a világpolitikai kérdésekkel, az európa és más földrészek bemutatásával foglalkozó előadássorozatokat. számítanak ezúttal is a gyakorlati segítséget és színvonalas alapismereteket nyújtó, továbbképzés jellegű, illetve továbbtanulásra felkészítő kollégiumok iránti nagy érdeklődésre. ezért szerepelnek az egyetem programjában a népi ülnököknek, szakszervezeti tisztségviselőknél eligazítást nyújtó jogi sorozatok, a titkárnőképző tanfolyamok, a közgazdasági, fizikai, kémiai, orvosi, agrár- és műszaki témák, valamint az egyetemi előkészítők.

a szabadegyetemre bárki jelentkezhet és képzettségre, foglalkozásra való tekintet nélkül látogathatja egy vagy több kollégium előadásait. a tanév októbertől a jövő év júniusáig tart, egy-egy tanfolyam 10-16 kétórás előadásból áll. egyes speciális kollégiumok rövidebb időtartamúak: hat-nyolc előadásból, mások több héten át, hetenként 4-6 órás foglalkozásból állnak. a szabadegyetemen a művelődni vágyók bármelyik 25 előadásra szóló bérletet is válthatnak. ezt szocialista brigádok, kisz-szervezetek, klubok, iskolák, vállalatok csoportosan is igénybe vehetik, s a bérlettel a kollektívák tagjai felváltva látogathatják az előadásokat. az állami ifjúsági bizottság támogatásával a fiatalok kedvezményes ifjúsági bérlethez juthatnak, amelyet az ifjúsági klubokban igényelhetnek./mti/

--

13.55/fé

-35-

M¹⁴²⁰

M¹⁴²⁰

bb.41. növekvő idegenforgalom, fejlődő szolgáltatások a mátra-
bükk üdülőterületen

vid-/ká/fé -cz

1976. augusztus 17.

a heves megyei tanács végrehajtó bizottsága kedden egerben tar-
tott ülésén a mátra-bükk üdülőterület rendezéséről szóló kormány-
határozatból adódó megyei feladatok végrehajtásának tapasztalatai-
ról tanácskozott.

a beszámoló és a vita sokrétűen elemezte heves megye idegenfor-
galomának helyzetét. elmondották, hogy a kormányhatározat nyomán
több fontos megyei intézkedés született és mindezek eredményeként
az idegenforgalom fejlesztésében széleskörű társadalmi aktivitás
bontakozott ki. jelentős előrelépés történt az idegenforgalmi a-
dottságok hasznosításában, javultak a vendéglátás feltételei. a
kedvező természeti adottságok, a gyógyvizek, a történelmi, kultur-
történeti emlékek, a tájegység borvidékei és más vonzó tényezők
egyaránt hozzájárultak a látogatottság növekedéséhez.

a természeti értékek megóvása érdekében elkészült a tájegység
üdülő erdőgazdálkodási fejlesztési terve. ennek végrehajtása so-
rán természetvédelmi területté nyilvánították gyöngyös mellett
a sárhegy egy részét és befejeződött a bükk-i nemzeti park kialakí-
tásával kapcsolatos előkészítő munka.

a végrehajtó bizottság jelentős eredménynek ítélte, hogy meg-
épült a csórréti víztározó, amely a mátra idegenforgalmi fejlesztésének
alapvető feltétele, s megoldja ebben a hegyvidéki üdülő-
körzetben az egészséges ivóvíz ellátást. a kedvező gyógyászati
adottságok gyorsabb ütemű hasznosítását segíti elő, hogy 1975-
ben egert országos jelentőségű gyógyhellyé minősítették.

az utóbbi években nagy gondot fordítottak a mátrában a kirán-
dulóhelyek és turista utak fejlesztésére. jelenleg mintegy 600
kilométer hosszú turistautó hálózat teszi lehetővé heves megyében
a gyalogos természetjárást és évenként mintegy kétszáz kilométer-
es utszakasz jelzéseit újítják fel. az erdei pihenőhelyeket pa-
dokkal, asztalokkal, tűzrakó helyekkel, eligazító táblákkal szerel-
ték fel.

a végrehajtó bizottság állást foglalt abban, hogy fokozottab-
b mértékben kell gondoskodni heves megye gyógyvizeinek és a gyógy-
klíma adottságainak hasznosításáról, a természetvédelmi terüle-
tek fejlesztéséről, valamint a téli sportolás természetjárás le-
hetőségeinek bővítéséről. /mti/

14.00/f

-.-
-36-

1489

bb.42. a mahart közli,

gg/ie/fé -cz

1976. augusztus 17.

hogy augusztus 18-án a horány-surányba 7.30-kor induló hajó su-
rányból csak 18.30 órakor indul budapestre. a surányi 11 órás és
a budapesti 15 órás járat elmarad. /mti/

-.-

bb.43. megoldják debrecen város vízellátását

vid-/ká/fé -cz

1976. augusztus 17.

kedden délelőtti ülést tartott a debrecen megyei városi ta-
nács végrehajtó bizottsága. az ülés napirendjén szerepelt töb-
bek között a város vízellátása és csatornázásának helyzete. deb-
recen közismerten vízben szegény város, vízellátását jelenleg
százkét, rétegvízre telepített mélyfurású kut biztosítja. a vá-
ros fejlődése és iparosodása szükségessé tette, hogy a szük-
séglet egy részét felszíni vízből elégítsék ki. 1970-ben kezdő-
dött a keleti főcsatorna felszíni víztisztító művének építése, s
néhány nappal ezelőtt kezdődött meg az i. ütem üzembehelyezése.
így a debrecenben felhasználható jelenlegi 41 ezer 800 köbméter
napenkénti vízmennyiség 61 ezer 800 köbméterre növekszik. ez a
mennyiség azonban csak a jelenlegi igényeket elégíti ki. a to-
vábbiakban a főcsatornából nyert víz mennyiségét napi negyvene-
zer köbméterre kell emelni. /mti/

-.-

bb.46. széky piroska grafikusművész kiállítása Leninvárosban

vid-/ká/fé -cz

1976. augusztus 17.

kedden Leninvárosban a tiszai vegyi kombinátban nyílt
meg széky piroska grafikusművész kiállítása. a gyár területén
rendezett tárlaton a sokszorosító grafika különböző techniká-
jával készült csaknem harminc fekete-fehér és színes alkotást
mutattak be. a kiállítás része annak a sorozatnak, amelyet a
gyár dolgozóinak izlésformálására, a mai képzőművészek alko-
tásainak megismertetésére szerveztek. /mti/

-.-

14.20/fé

-37-

1489

bb.45. sajtótájékoztató a román nagykövetségen

t-don/tm/zs/fé -cz

1976. augusztus 17.

a román szocialista köztársaság közelgő nemzeti ünnepe alkalmából kedden a román nagykövetségen sajtótájékoztatót tartott constantin cimbru, a román szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője.

elmondta, hogy az országban mind az ipar, mind pedig a mezőgazdaság jelentősen fejlődik; a termelési eredmények mindkét területen figyelemreméltók. a továbbiakban hangsúlyozta a szocialista országok közötti kapcsolatok fontosságát, a kommunista és munkáspártok együttműködését. kiemelte románia és magyarország politikai, gazdasági és tudományos-kulturális kapcsolatainak jelentőségét. a román-magyar barátsági és együttműködési kapcsolatok fejlesztéséhez jelentős mértékben hozzájárultak a magasszintű látogatások, nicola ceausescu főtitkár és kádár jános első titkár megbeszélései bukarestben, helsinki, legutóbb pedig berlinben. /mti/

-. -

bb.48. elsőnek kezdi az új évadot a déryné színház

i gy/gk/zs/fé -cz

1976. augusztus 17.

az idén valamennyi színház közül elsőként kezdi az új évadot a déryné színház: augusztus 19-én oscar straus varázskeringőjével bakonyszombathelyen szerepelnek. az együttes évadnyitó társulati ülésén szalai vilmos igazgató értékelte az elmúlt évad munkáját és ismertette az új műsorterveket.

az idén 26. évadját kezdi meg a hazánk legnagyobb művészeti társulatát tömörítő színház. a 110 művész kilenc csoportban járja az országot, s ellátogat minden olyan városba, községbe, ahová a kőszínházak hatósugara nem terjed ki. az évad első felében számos új bemutatót tartanak. az elsőt szeptember 5-én: kertész ákos sziklafal című művét viszik színre lacina lászló rendezésében. vas megyében lépnek először közönség elé beszjadovszkaja: a négy és fél rabló című zenés mesejátékával, amelyet csongrádi mária rendez. a szeptember 17-i premiért október 8-án követi dunajevszkij: aranyvölgy című operettjének bemutatója.

a társulat új vállalkozásai között szerepel katona józsef bánk bánja illyés gyula átigazításában. felújítják a sevillai borbély című vigoperát, amelyet kertész lászló rendezésében mutatnak be november 12-én. az év utolsó hónapjában két premiért terveznek: az „irma, te édes,„ című musical és barta lajos: szerelem című színműve elevenedik meg az állami déryné színház társulatának tolmácsolásában. /mti/

14.30/fé

-. -
-38-

1440

bb 44. cukorrépa termesztési tanácskozás győrött

vid ká bh -cz

1976. augusztus 17.

cukorrépa termesztési tanácskozást rendeztek kedden győrött, csaknem 200 termelőség vezetői és állami gazdasági szakember részvételével. győr-sopron megyében a nagyüzemi szántóterület 6,1 százalékán, több mint 12 ezer hektáron termesztik ezt a fontos ipari növényt. az ötödik ötéves tervidőszak magas követelményeket állít a cukorrépa termesztő gazdaságok elé. 1980-ra 35-40 százalékos terméshozam-növekedést irányoztak elő olyan minőségben, hogy a répa cukortartalma megközelítse a 15 százalékot. a tanácskozáson hangsúlyozták: a terv megvalósításához a termelés további korszerűsítése, a termelési rendszerek területi arányának növelése és termelési fegyelem szükségessége. az aszályos idő veszélyeztette az idén a cukorrépát, ezért a hiányzó csapadékot öntözéssel pótolták a termőterület nagyrészen. a mostani párás időjárás kedvez a növény fejlődésének, a napsütéses órák hatására pedig várhatóan javul a répa beltartalmi értéke.

a tanácskozást vegyszeres gyomirtási bemutató követte a kisalföldi állami gazdaság ikrényi kerületében. a termelőüzemek vezetőinek bemutatták a cukorrépa termesztési technológiákon belül alkalmazható vegyszeres gyomirtási eljárásokat. sikerült olyan vegszergarnitúrát kialakítani hazai és külföldi vegyszerekből, amely biztosítja a gyommentességet az egész tenyészidőszak alatt. /mti/

-. -

bb 47. tóth imre festőművész kiállítása a miskolci kohász galériában

vid ká bh -cz

1976. augusztus 17.

a diósgyőri lenin kohászati művek, szomszédságában több művelődési intézmény közösen hozta létre a kohász galériát. a két éve alakult művelődési intézmény célja segíteni a szocialista brigádok művelődési vállalkozásainak teljesítését, a képzőművészeti közizlés alakítását. évente négy kiállítást rendeznek a kohász galériában, a miskolci művésztelepen élő képzőművészek alkotásaiból.

kedden tóth imre festőművész kiállítását nyitották meg. a tárlaton megközelítőleg félszáz olajfestményét, valamint grafikáját mutatták be a közönségnek. /mti/

-. -

14.33 bh

- 39 -

1445

bb.49. aranygyűrűt kaptak a diósgyőri Lenin kohászati művek törzsgárda tagjai

vid-/ká/fé -cz

1976. augusztus 17.

a diósgyőri Lenin kohászati művek fennállásának 200. évfordulóján 1970-ben arany kohászgyűrűt alapítottak azoknak a törzsgárda tagoknak jutalmazására, akik 30 /nők/, illetve 35 /férfiak/ évet töltöttek a kohászatban.

azóta összesen 1.307 dolgozót jutalmaztak ezzel az emblémával. kedden adták át a diósgyőri Lenin kohászati művek százötvenkét újabb dolgozójának az aranygyűrűt. a jutalmazottak között husz női dolgozó van, akik 30 évet dolgoztak a kohászatban.

az aranygyűrűket dr. szeppelfeld sándor, a diósgyőri Lenin kohászati művek vezérigazgatója adta át. /mti/

-.-

bb.50. a közművelődés kiemelkedő munkásainak kitüntetése

t ró/gg/zs/fé -cz

1976. augusztus 17.

a közművelés és a népművészet kiemelkedő munkásait tüntették ki kedden a fészek művészklubban. a közelgő alkotmány napja alkalmából rendezett ünnepségen megjelent aczél györgy, a minisztertanács elnökhelyettese és óvári miklós, az mszmp kb titkára, a politikai bizottság tagjai, dr. orbán lászló, az országos közművelődési tanács elnöke, virizlay gyula, a szot titkára és barabás jános, a kisz kb titkára, valamint politikai és kulturális életünk számos más ismert személyisége.

a kiváló népművelőket, a szabó ervin emlékérem, a móra ferenc emlékérem kitüntetettjeit, a népművészet mestereit és a népművészet ifjú mestereit garamvölgyi józsef kulturális miniszterhelyettes köszöntötte. hangsúlyozta, hogy az elismerés egész társadalmunk megbecsülését fejezi ki.

/folyt. köv./
14.45/fé

-40-

15⁴⁰

bb.50. / a közművelődés .....folyt/fé

- társadalomépítő munkánkhoz nemcsak a munkás kezekre, hanem a dolgozók eszére, gondolataira, kezdeményezéseire, teljes érzelmi azonosulására is szükség van - ezt követelik mai feladataink és holnapi céljaink. a népművelők, könyvtárosok, muzeológusok tudatos kezdeményező munkája, leleményessége nélkül csak óhaj maradna a legszebb elhatározás, a legnemesebb elgondolás is. jórészt a népművelőkön múlik, hogy maguk az emberek legyenek a kultúra hordozói, s annak értékeivel, eredményeivel való találkozásuk nyomán gazdagodjék társadalmunk.

ezt követően garamvölgyi józsef és barabás jános átadta a kitüntetések. / a kitüntetettek névsorát mai bb.11-es számú hírnünkben közöltük, az embargót f e l o l d j u k! /

-.-

bb.51. harminc új mezőgazdasági gép az agromasexpo-n - a mezőgéptröszt sajtótájékoztatója

t/sz/be/ie/ra cz

1976. augusztus 17.

az augusztus 25-én nyíló agromasexpo, 76 kiállításon mezőgéptröszt-höz tartozó 16 vállalat mintegy 200 féle mezőgazdasági gépet és berendezést állít ki - jelentette be dr. göllöcsér gábor, a tröszt vezérigazgatója keddi sajtótájékoztatóján a kereskedelmi kamara székházában.

elmondta, hogy gyártmányválasztékuknak egytizedét mutatják be, ezek azonban olyan új termékek, amelyek sorozatgyártását az utóbbi néhány évben kezdték meg. több mint 30 teljesen új konstrukció is látható lesz az agromasexpo, 76-on. a mezőgép tröszt vállalatai 5.200 négyzetméter szabad és 1.900 négyzetméter fedett kiállítási területen vonultatják fel gyártmányaikat.

a nemzetközi kiállítás magyar mezőgazdasági gépbemutatójának középpontjában azok a termékek állnak majd, amelyek kgst szakosított berendezéseknél külön is felhívják a látogatók figyelmét, hogy a berendezés melyik részegységét melyik ország ipara készítette. bemutatják a mintegy 20 nyugati licenc alapján gyártott gépek egy részét is.

a kiállított magyar mezőgazdasági gépek közül 52-t kiállítási díjra neveztek be.

/folyt. köv./

15.05/ra

-41-

15⁵⁰

bb.51. / harminc ... folyt./ra

a mezőgép tröszt vezérigazgatója arról is szólt, hogy bár lát-
ható lesz néhány háztáji kisgép és eszköz is, amelyek a kerti ta-
lajmunkákat, az öntözést és a szállítást segítik, ezekből koránt-
sem kielégítő a belföldi választék és ellátás. jelentősen enyhi-
tene a problémán, ha sikerülne akár a hazai, akár a szocialista part-
nerek között találni olyan vállalatot, amely elegendő mennyi-
ségben szállítana kismotorokat a háztáji gépekhez. a kiállítás
nemzetközi jellege lehetővé teszi, hogy a partnerek újabb együtt-
működési lehetőségeket találjanak a mezőgazdasági gép,- így a kis-
gépgyártás területén is.

a mezőgép tröszt - az ötéves terv során szűkíti, korszerűsi-
ti, gazdaságosabbá teszi gyártmányválasztékát. ennek első eredmé-
nyei már a mostani kiállításon is láthatóak lesznek. a fejleszté-
sekben nagy szerepet kap a kgst integráció is, jónéhány szako-
sitási kooperációs megállapodást jelenleg dolgoznak ki a szak-
emberek./mti-

-.-

bb.52. a magyar könyvtárosok egyesületének viii.vándorgyűlése
nyiregyházán

vid/ká/ra cz

1976. augusztus 17.

hogyan lehet még gyümölcsözőbbé, életszerűbbé tenni hazánk
könyvtárainak kapcsolatait más társadalmi szervezetekkel s olvasóik-
kal. milyen módszereket kell alkalmazniuk a közművelődési intéz-
mények dolgozóinak, melyek a közönségkapcsolattal foglalkozó szak-
emberek feladatai e területen? - e kérdésekről tárgyal a magyar
könyvtárosok egyesületének viii.vándorgyűlése, amely kedden kezdő-
dött a nyiregyházi bessenyei györgy tanárképző főiskolán.

a csaknem 450 meghívott könyvtárost, népművelőt és módszer-
tani munkatársat ekler györgy, a szabolcs-szatmár megyei pártbi-
zottság titkára köszöntötte, majd kovács dezső, a magyar könyv-
tárosok egyesületének főtitkára nyitotta meg a könyvtárosok hagyó-
mányos találkozóját.

a vándorgyűlés első munkanapján előadások hangzottak el a kap-
csolatteremtés, közönségkapcsolat fogalmáról, annak a hazai
könyvtárakban alkalmazott módszereiről, s az intézmények együtt-
működéséről más társadalmi szervezetekkel.

szerdán a vándorgyűlés szekcióüléseken folytatja munkáját./mti/

-.

15.15/ra

-42-

16⁰⁰

bb.53. új bevásárló központ tatabányán

vid/ká/ra cz

1976. augusztus 17.

korszerű bevásárló központot adtak át rendeltetésének kedden
tatabányán. a környei áfész, a komárom megyei husipari vállalat
és a tatabányai munkásfogyasztási szövetkezet közös beruházásból
építette az új létesítményt. ötmillió forintot költöttek a hus-
csarnokot, abc-áruházat, zöldségboltot és büfét magába foglaló új
bevásárló központra./mti/

-.-

felhasználható 17.30 órától!

bb.54. lengyel plakátkiállítás kecskeméten

vid/ká/ra cz

1976. augusztus 17.

a budapesti lengyel kultúra kiállítást rendezett az évszázad
lengyel plakátjaiból kecskeméten. a bemutató 1900-tól napjainkig
szemlélteti a lengyel plakátművészetet. a kiállítást barbara *Wicno*,
a lengyel kultúra igazgató-helyettese kedden nyitotta meg a
kecskeméti megyei művelődési központban./mti/

-.-

bb.55. új üzemcsarnokot adtak át baján

vid/ká/ra cz

1976. augusztus 17.

a kismotor és gépgyár 5.számú bajai gyárának hidegüzemi csar-
noka mintegy 2300 négyzetméter alapterületű új üzemrészszel bővült.
az új munkacsarnokban présműhely, alkatrészraktár és tmk-üzem ka-
pott helyet. az üzembővítés az épületgépészeti munkákkal együtt
mintegy 12.5 millió forintba került. a fejlesztés eredménye-
ként jelentősen csökken a gyár forgácsolóműhelyének zsufolt-
sága és megfelelő helyre kerülnek az új gépek. husz korszerű,
automata forgácsológépet helyeztek, illetve helyeznek üzembe, ame-
lyeknek értéke 65 millió forint. a közúti járműfejlesztési prog-
ramból nagy részt vállaló bajai gyár korszerű üzemcsarnokát kedden
adták át rendelkezésükre./mti/

-.-

15.25/ra

-43-

16⁰⁰

bb.56. újabb kedvezmények a kistermelői állattartáshoz

i/jf/tm/ie/ra cz

1976. augusztus 17.

a magyar közlöny 62. számában megjelent a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter rendelete a mezőgazdasági termények, állatok és állati termékek felvásárlási áráról szóló és eddig érvényben lévő rendelet módosításáról és kiegészítéséről; a rendelet intézkedik a mezőgazdasági kistermelők hizott sertéseinek felvásárlásánál a többéves szerződéses felár bevezetéséről, és további kedvezményként lehetővé teszi a hizott sertések felvásárlásánál a mennyiség felár kifizetését.

több éves szerződéses felár azokat a mezőgazdasági kistermelőket illeti meg, akik felvásárló vállalattal, felvásárlást végző mezőgazdasági nagyüzemmel/ állami gazdaság, tsz, mezőgazdasági szakszövetkezettel/ áfész-szel 1977. január 1. utáni átadásra legalább 3 éves időtartamra kötnek hizott sertésre termékértékesítési szerződést. / természetesen ennél hosszabb időtartamra is lehet szerződést kötni, miután nyilvánvaló, hogy például egy öt éves szerződés még nagyobb biztonságot jelent a termelésben és az értékesítésben egyaránt./

ez az intézkedés azt jelenti, hogy a felvásárló állami és szövetkezeti szervezetek a rendelet megjelenését követően azonnal hozzájárulhatnak a hizott sertések átadására vonatkozó szerződések megkötéséhez. tekintettel arra, hogy a többéves termékértékesítési szerződés alapján 1977-ben az első évi teljesítés után járó felár fizethető, az 1976-ban megkötésre kerülő többéves szerződésekben úgy helyes megállapodni, hogy a hizottsertés átadásának kezdő időpontja 1977. január 1-ét követő időben legyen esedékes. természetesen 1977-ben is köthető többéves termékértékesítési szerződés azzal a kikötéssel, hogy a kistermelő által az első évre vállalt teljesítés 1977. december 31-ig megtörténik.

a többéves szerződéses felár összege az első évi teljesítésnél különként 0,50 forint, a második évinél egy forint, a harmadik évi teljesítésnél és a három évnél hosszabb időtartamra kötött szerződés alapján, valamint a szerződés lejártát követő évtől folyamatos teljesítésre kötött szerződés alapján minden további évi teljesítésnél különként 1,50 forint. / a kistermelőt tehát az első kettőt követő években a többéves termékértékesítési szerződés alapján folyamatosan átadott hizott sertés minden kilogrammja után 1,50 forintos szerződéses felár illeti meg./

/folyt.köv./

15.35/ra

-44-

16²⁰

bb.56. / újabb ... folyt./ra

a rendelet általánosságban valamennyi mezőgazdasági termék-re, állatra, és állati termékre kötött több éves termékértékesítési szerződésről kimondja: ha a termelő a több éves szerződésben vállalt kötelezettségének valamelyik évben nem tesz eleget, úgy abban az évben a szerződéses felár nem illeti meg. a több évre szóló, évenként progresszívan emelkedő összegű szerződéses felárak alkalmázásánál, a nem teljesítést követő évtől, a szerződés alapján átadott termékek után a felár számítása az első évi teljesítésre járó felár alapul vételével újakezdődik. ez a rendelkezés a hizott sertések több éves szerződésénél azt jelenti: ha a kistermelő a második évben esedékes kötelezettségének nem tett eleget - egyáltalán nem, vagy csak részben teljesít - a következő, harmadik évi teljesítésnél nem a harmadik évre járó 1,50 forint felár, hanem - mivel a teljesítés egy évre megszakadt - az első évi teljesítésnél fizetendő 50 filléres felár illeti meg. ugyanez a helyzet, ha a kistermelő a harmadik, vagy azt követő valamelyik évben nem tesz eleget szerződéses kötelezettségének.

a rendelet mennyiségi felár kifizetését is lehetővé tette. ennek összege különként egy forint, ez az összeg a felvásárlási alapon felül jár a következő szabályok szerint: a mennyiségi felár a mezőgazdasági nagyüzemeket és az áfész-eket a kistermelőktől átvett hizott sertések után - mint ismeretes - megilleti abban az esetben, ha a kistermelők sertéstenyésztési, hizlalási tevékenységének szervezésére vállalkoztak, s erre a tevékenységre az állami husipari vállalattal megállapodást kötöttek, és annak alapján egy tételben legalább 20 kistermelőtől származó sertést adnak át. nem feltétel a jövőben, - a rendelet szerint - hogy a mezőgazdasági nagyüzem, vagy az áfész a kistermelői tevékenységet szakcsoport keretében szervezze. / bár ezt a lehetőséget a rendelkezés természetesen nem zárja ki, miután ez igen célszerű kistermelői szervezést tesz lehetővé./ a korábbi szabályozás szerint a mezőgazdasági nagyüzem és az áfész a felvásárló vállalattól mennyiségi felárat kapott a kistermelőktől származó sertések után, ezt a felárat a kistermelőkkel megoszthatta: az új rendelet szerint köteles megosztani, de figyelembe veszik a felvásárlással kapcsolatos kiadásokat is.

az eddigiektől eltérően lehetőséget ad a rendelet a tőkehus forgalombahozatali engedéllyel rendelkező mezőgazdasági nagyüzemnek és áfész-nek arra, hogy ha a sertést sertésvágó, illetve fel dolgozó üzeme részére vásárolta fel, a mennyiségi felárnak a szerződésekben meghatározott részét a vele szerződést kötő termelőknek - közöttük a mezőgazdasági kistermelőknek - kifizetné.

/folyt.köv./

15.45/ra

-45-

16²⁵

bb.56. / ujjabb ... 2.folyt./ra

az állami husipari vállalatnál közvetlenül szerződést kötő kistermelők az eddigi szabályozás szerint nem kaphattak mennyiségi felárat. a rendelet szerint a különként egy forintos felár azt a mezőgazdasági kistermelőt is megilleti, aki a szerződéses feltételeknek megfelelő minőségben az állami husipari vállalatnak évente legalább 20 hizott sertést ad át. folyamatos teljesítés esetén a mezőgazdasági kistermelő részére a mennyiségi felárat az állatok átadását követően egy összegben kell kifizetni. ugyanabban az évben 20-nál több sertés átadásakor minden sertés után külön kell kifizetni a mennyiségi felárat.

ezek a kistermelői támogatás körébe tartozó kedvezmények a minisztertanács ide vonatkozó határozatának gyakorlati megvalósításával kapcsolatosak: azt a célt szolgálják, hogy tovább nőjön a háztáji és a kiegészítő gazdaságok kínálata./mti/

-.-

bb.57. szakszervezeti kulturmunkások kitüntetése

i/ol/be/ie/ra cz

1976. augusztus 17.

az alkotmány ünnepe alkalmából a kulturális miniszter, a szot elnökségének javaslatára, élenjáró szakszervezeti kulturmunkásokat részesített kitüntetésben.

kiss károly, a szot alelnöke kedden a szot székházában, garamvölgyi józsef kulturális miniszterhelyettes jelenlétében, 47 szakszervezeti népművelőnek adta át a „szocialista kulturáért”, kitüntetést, és 41-en részesültek miniszteri dicséretben./mti/

-.-

bb.58. kitüntetések

k/sz/be/ie/ra cz

1976. augusztus 17.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa - nyugállományba vonulásuk alkalmából, több évtizedes eredményes munkájuk elismeréséül - a munka érdemrend arany fokozat kitüntetést adományozta hantos józsefnek, a kismotor és gépgyár vezérigazgatójának és zsigó lászlónak, a magyar hajó- és darugyár polgári védelmi vezetőjének. a kitüntetéseket kedden dr. betlej sándor kohó és gépipari miniszterhelyettes adta át./mti/

-.

15.50/ra

-46-

16³⁰

bb.59. száz év a kemizálás szolgálatában - megnyílt a budapesti vegyi művek centenáriumi kiállítása

vid/tm/kz/ra cz

1976. augusztus 17.

kedden várpalotán a magyar vegyészeti muzeumban zsellér istván nehézipari miniszterhelyettes megnyitotta a budapesti vegyi művek centenáriumi kiállítását. megnyitó szavaiban méltatta a gyár százéves tevékenységét, a mezőgazdaság kemizálásában betöltött jelentős szerepét. külön szölt az utóbbi másfél évtized nagyütemű fejlődéséről. Az időszakban a gyár megnégyszerezte termelési értékét. poros tamás, a budapesti vegyi művek igazgatója a kiállítás megnyitója alkalmából az egy évszázad alatt kialakult hagyományokról és a vállalt terveiről beszélt. mint mondotta, a budapesti vegyi művekben épült fel az ország első szuperfoszfát üzege, a kemizálás fejlesztésére itt hoztak létre hazánkban először biológiai laboratóriumot, náluk gyártották elsőnek a mikroelemekkel dúsított műtrágyát is. a műtrágya-gyártás és fejlesztés jó hagyományait továbbra is ápolják. egyre jobb minőségű szuperfoszfátot gyártanak és egymás után fejlesztik ki az újabb speciális talajtáplálékokat. kutatók, a biológusok, vegyészek és agrármérnökök jól felszerelt laboratóriumokban keresik az új variánsokat. a wuxál levéltrágya sikeres bemutatkozása után most olyan speciális összetételű változatait állítják elő a kísérleti üzemekbe, amelyek az egyes növénykultúrák igényeit is figyelembe veszik, így más összetételben készül a kukoricának, búzának, vagy a cukorrépának. kísérleti üzemekben már előállították a ható műtrágya-különgességeket. a műtrágya mellett a budapesti vegyi művek bővítik növényvédőszer választékát. új gyomirtószerrel jelenik meg, köztük olyanok gyártására is készül, amelyek a nehezen irtható gyomokat is pusztítják, így korrigálhatnak segítségükkel a már vegyszerzett területeken is.

a budapesti vegyi művek egyik legígéretesebb új terméke az olitref - a tavaszi bnv nagydijasa, amely kiválóan vizsgálható a zöltségfélék és a napraforgók gyomirtásában. előállítására az idén készült fel az új gyár, tekintettel a rendkívüli külföldi érdeklődésre 1979-80-ban újabb olitref-gyárat építenek - mondotta befejezésül poros tamás./mti/

-.-

16.05/ra

-47-

16⁴⁰

:

bb.60. erdey-gruz tiber életrajza

ob/gk/zs/ra cz

1976. augusztus 17.

erdey-gruz tiber 1902-ben budapestben született, ahol a tudományegyetemen kémiából bölcsészdoktori oklevelet nyert, később pedig a gyógyszerészdiplomát is megszerezte.

tudományos pályafutását 1924-ben a tudományegyetem iii.kémiai intézetében gyakornokként kezdte, ahol tanársegéd lett. 1932-ben adjunktussá léptették elő, 1934-ben magántanárrá habilitálták, 1941-ben pedig rendkívüli tanári címet kapott. 1943-ban az akadémia levelező tagjává választották.

a fiatal tudós érdeklődése kezdettől fogva a fizikai kémia, ezen belül az elektrokémia területe felé fordult, s ezekben a tudományágakban fejtett ki maradandó tudományos kutatói tevékenységet. emellett a természettudományok filozófiai problémáival is rendkívül behatóan foglalkozott, s ebből a témakörből több, külföldön is nagy sikert aratott könyvet jelentetett meg.

közel fél évszázados alkotói tevékenysége a felszabadulás után bontakozott, teljesedett ki: 1945 után mint egyetemi tanár működött. 1948-ban a magyar tudományos akadémia rendes tagjává választotta. 1950-1953-ban és 1956-1957-ben az akadémia főtitkára volt. 1952-1956-ig felsőoktatási, illetve oktatási miniszter. 1964-ben az akadémia ismét főtitkárává választotta, s ezt a funkciót elnökké választásáig, 1970-ig látta el.

a nemzetközi hírű tudós tudományos tevékenysége mellett széles körű közéleti, nevelő, ismeretterjesztő és társadalomtudományi tevékenységet fejtett ki. többek között tagja volt a tudománypolitikai bizottságnak, elnökségi tagja a hazafias népfront országos tanácsának, a magyar-szovjet baráti társaságnak, a tudományos ismeretterjesztő társulatnak, a mtesz-nek és a pedagógiai társaságnak. a kossuth-díj bizottság elnökhelyettese volt, s részt vett a magyar kémikusok egyesülete munkájában és tagja volt a műszaki kémiai kutató intézet intézeti tanácsának is. számos könyve, tudományos munkája, publikációja jelent meg idehaza és külföldön is.

erdey-gruz tiber fáradhatatlan tudósi munkásságát sok magas kitüntetés ismerte el. 1950-ben és 1956-ban kossuth-díjat kapott, 1962-ben a munka vörös zászló érdemrendjével, 1960-ban és 1970-ben a munka érdemrend arany-fokozatával tüntették ki. az akadémiai aranyéremet 1966-ban nyerte el, s külföldi kitüntetései között volt a bolgár cirill és method-rend 1.fokozata is. több külföldi akadémia - így többek között a szovjet, a csehszlovák, az osztrák a román és a német akadémia választotta tagjai sorába.

/folyt.köv./

16.15/ra

-48-

1400

bb.60. / erdey-gruz ... folyt./ra

halálával a magyar és a nemzetközi tudományos életet egyaránt súlyos veszteség érte./mti/

--

bb.61. szombaton temetik mócsy jánost

gg/zs/ra la

1976. augusztus 17.

mócsy jános akadémikus temetése - a korábban közölt időponttól eltérően - 1976 augusztus 21-én, szombaton 11 órakor lesz a balatonszemesi temetőben.
/mti/

a szerkesztőségek figyelmébe! --

la-ju gg la

1976. augusztus 17.

a bb 45. számú hír / sajtótájékoztató a román nagykövetségén / második bekezdésének utolsó mondatát / ,, a magyar-román barátsági... legutóbb pedig berlinben,,/

v i s s z a v o n j u k !

/mti/

--

bb.62. életmentő kitüntetése a városházán

t/ don/be/zs/ra la

1976. augusztus 17.

háry dezső, a műanyagipari szövetkezet dolgozója az idén, május 5-én négy hat éven aluli gyermeket mentett ki a viii. kerület páll utca 5, szám alatti ház egyik lakásából, ahol tűz keletkezett. a négy apróságot felügyelet nélkül hagyták, a bezárt gyerekek gyufával játszottak, s az ágynemű meggyulladt. háry dezső a lángoló-füstölő butorok közül mentette ki a kicsinyeket.

a fiatallembert bátor magatartásáért kedden a városházán szépvölgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke életmentő emlékéremmel tüntette ki./mti

--

17.20/ra

-49.

1820

bb.63. autóbuszpályaudvart avattak szolnokon

vid/kz/ra la

1976. augusztus 17.

kedden avatták fel szolnokon a város központjában épült új távolsági autóbuszpályaudvart. a 16,3 millió forint költséggel felépített pályaudvar beruházásához a megye járásai és városai több mint kétmillió forinttal járultak hozzá. az autóbuszpályaudvar naponta két nemzetközi és csaknem négyszáz helyközi járatot indít és fogad./mti/

-.

bb.64. átadták a hűtőgépgyár új csarnokát

vid/kz/ra la

1976. augusztus 17.

kedden adták át jászberényben a lehel hűtőgépgyár új háztartási hűtőszekrényeket gyártó csarnokát. az üzem, amelyet a nyugatnémet bosch licence szerinti gépek gyártására hoztak létre, tízezer négyzetméter alapterületű és évente 300 ezer háztartási hűtőszekrény gyártására alkalmas. az előzetes programozás szerint az új üzem szerelő szalagjairól 36 másodperc alatt kerül le - egy-egy hűtőszekrény. a hűtőgépgyár új üzemét nemeslaki tivadar, kohó és gépipari miniszter adta át.-mti/

-.-

bb.65. halálos közlekedési balesetek

zsu/ra la

1976. augusztus 17.

tiloshelyen, figyelmetlenül lépett az uttestre a xi.ker. budaörsi út 85. sz. előtt tamaska gyula 71 éves nyugdíjas, budapesti lakos, és egy tehergépkocsi halálra gázolta.

a xv.ker.szócs áron u. 15.sz.előtt bozsoki sándor, 28 éves gépkocsivezető, budapesti lakos személygépkocsijával elgázolta kiss gáborné 76 éves nyugdíjast, budapesti lakost, aki kórházba szállítás után belehalt sérüléseibe. a baleset körülményeinek tisztázására, és a felelősség megállapítására a rendőrség szakértő bevonásával folytatja a vizsgálatot./mti/

-.

17.30/ra

-50.

18¹⁵₀

bb.66. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13 órától 18 óráig

ra la

1976. augusztus 17.

36. csebokszári küldöttség egerben
37. új nevelőotthonok nógrádban
38. balatoni filmvigjáték napok
39. befejeződött az országos ifjugárda szemle
40. a józsef attila szabadegyetem programja
41. mátra-bükki üdülőterület
42. mahart közlemény
43. debrecen vizellátása
44. cukorrépatermesztési tanácskozás
45. sajtótájékoztató a román nagykövetségen
46. széky piroska kiállítása
47. tóth imre kiállítása
48. déryné színház
49. aranygyűrűt kaptak az lkm törzsgárda tagjai
50. a közművelődés kiemelkedő munkásainak kitüntetése
51. a mezőgép tröszt sajtótájékoztatója
52. a magyar könyvtárosok egyesületének vándorgyűlése
53. új bevásárló központ tatabányán
54. lengyel plakátkiállítás
55. új üzemcsarnok baján
56. újabb kedvezmények a kistermelői állattartáshoz
57. szakszervezeti kulturális munkások kitüntetése
58. kitüntetések
59. a budapesti vegyiművek centenáriumi kiállítása
60. erdey-gruz tiberius életrajza
61. szombaton temetik mócsy jánost
62. életmentő kitüntetés a városházán
63. autóbuszpályaudvart avattak szolnokon
64. a hűtőgépgyár új csarnoka
65. halálos közlekedési balesetek
66. hírjegyzék

/mti/

-.-

18.30/ra

-51-

18¹⁵₀

bb.67. a muzeumok ünnepi nyitvatartási rendje

gg/ra la

1976. augusztus 17.

a muzeumok augusztus 20-án, 21-én / pénteken, szombaton/ a szokásos időben látogathatók, míg 22-én, 23-án/ vasárnap és hétfőn/ zárva vannak./mti/

-.-

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb.38.sz.hír / balatoni filmvigjáték napok .. / harmadik bekezdésének első sorától a szöveg helyesen :

ugyancsak kedden nyitották meg a művelődési ház kiállító termében a film-plakát és fotokiállítást is...

/mti/

-.-

bb 68. időjárásjelentés

-ju la

1976. augusztus 17.

a meteorológiai intézet jelenti 1976. augusztus 17-én, kedden este:

kevesebb eső, zivatar

várható időjárás szerda estig: időnként felszakadozik a felhőzet, elszórt záporokra, zivatarokra továbbra is számíthatunk. az északkeleti, keleti szél időnként megélénkül. várható legmagasabb nappali hőmérséklet a tartósan felhős helyeken 20, másutt 25 fok körül. /mti/

-.-

18.50/ju

1830

- 52 -

bb 69. fogadás az indonéz nagykövetségen

t me/zsu-ju la

1976. augusztus 17.

iljas hamzah, az indonéz köztársaság budapesti nagykövete kedden fogadást adott indonézia függetlensége kikiáltásának 31. évfordulója alkalmából. részt vett a fogadáson dr. román páál mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter, garai róbert külügyminiszterhelyettes, udvardi sándor külkereskedelmi miniszterhelyettes, valamint a politikai, a gazdasági és a kulturális élet több más képviselője. ott volt a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja. /mti/

bb.70. véget ért a nemzetközi összehasonlító irodalomtudományi társaság kongresszusa

zsu/ra la

1976. augusztus 17.

a nemzetközi összehasonlító irodalomtudományi társaság viii.kongresszusa kedden az új tisztikar megválasztásával befejezte munkáját. elnökké roland mortier professzort, a brüsszeli egyetem tanárát választották meg. alelnökök: z.konsztantinovics /innsbruck/, e.kushner /montreal/, d.zatonszkij/kijev/ és köpeczi béla professzor. titkárok: d.w.fokkema/utrecht/, és f.garber/binghamton, egyesült államok/. a legközelebbi kongresszust 1979-ben innsbruckban tartják./mti/

bb 71. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18 órától zárásig:

-ju la

1976. augusztus 17.

67. muzeumok ünnepi nyitvatartása

68. időjárásjelentés

69. indonéz fogadás

70. befejeződött az összehasonlító irodalomtudományi társaság kongresszusa

71. hírjegyzék

/mti/

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében

a szerkesztőség vezetője: burján sándor

ügyeletes szerkesztő: koncz antal

szerkesztő: lakatos erzsébet

21.05/ju

2115

- 52 -

53